

TÜRKİYE SİYASAL DURUM ARAŞTIRMASI

Prof. Dr. Özer SENCAR
Prof. Dr. Doğu ERGİL Prof. Dr. İhsan DAĞI
Prof. Dr. Cengiz YILMAZ
Dr. Sıtkı YILDIZ Dr. Vahap COŞKUN

NİSAN - 2012

MetroPOLL Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi A.Ş.
Cinnah Caddesi No: 67/18 06680 Çankaya/ANKARA
Tel: (312) 441 4600 Faks: (312) 441 7490
www.metropoll.com.tr

SUNUŞ

Nisan 2012’de gerçekleştirdiğimiz bu araştırmanın amacı Türkiye’deki seçmenlerin; (a) hayattan memnuniyeti ve gelecek beklentileri, (b) oy verme davranışları, (c) kongrelerden sonra CHP ve lideri hakkındaki kanaatleri, (d) yeni bir parti ve lider beklentisi (e) MİT ve Cemaat ile ilgili tartışma konularına bakışı, (f) liderlerin görev onayı, (g) gündemle ilgili diğer konular ve (h) siyasi partilerin oy desteklerini belirlemektir.

Bu araştırma; Türkiye genelinde 27 ilde 23 Mart – 4 Nisan 2012 tarihleri arasında toplam 1204 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma; cinsiyet, yaş ve yerleşim yeri kotaları uygulanarak CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing-Bilgisayar Destekli Telefon Görüşmesi) yöntemi ile 0,95 güven sınırları içinde +/- 2.9 hata payı ile gerçekleştirilmiştir.

Prof. Dr. Özer SENCAR

YÖNETİCİ ÖZETİ-1

23 Mart - 4 Nisan2012 tarihinde 27 ilde yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Türkiye'nin Gidişatı ve Hayattan Memnuniyet

- Seçmenlerin %44'ü Türkiye'nin iyiye doğru gittiğini düşünürken %35'i kötüye doğru gittiği kanısındadır.
- Seçmenlerin yaklaşık yarısı (%49) kendi kişisel hayatlarının iyiye doğru gittiği kanısındadır.
- Türkiye genelinde halkın %58'inin hayatından memnun olduğu belirlenmiştir.

Yukarıda verilen sonuçlardan; seçmenler arasında hem Türkiye'nin hem de kendi kişisel hayatlarının iyiye doğru gittiğini düşünenlerin oranı kötüye doğru gittiğini düşünenlerden daha yüksektir. Ayrıca mevcut şartlarda hayatlarından mutlu olanların oranı da mutsuz olanlardan daha yüksek bulunmuştur. Siyasi aktörlerin halkla iletişim dilini oluştururken bu gerçeği dikkate almaları gerekir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-2

Seçmenlerin Oy Verme Davranışları

- Seçmenlerin %21'inin önceki seçimlerde kendi partisinin liderini yetersiz bulduğu için bir başka partiye oy verdiği belirlenmiştir.

Liderini yetersiz bulup başka partiye oy verdiğini söyleyen seçmenlerin en çok MHP (%28) ve CHP (%20) taraftarları arasında olduğu belirlenmiştir.

- Bugün bir seçim olsa seçmenlerin %71'nin önceki seçimde oy verdiği partiye tekrar oy vereceği, yaklaşık %17'sinin ise başka bir partiye oy verebileceği anlaşılmaktadır. Bu konuda kararsız ve cevap vermeyen seçmenleri de düşünürsek bu oranın %25'lere çıkması mümkündür. Başka partiye oy vereceğini söyleyen seçmenler içerisinde çoğunluğu MHP (%22) ve CHP'li (%18) seçmenler oluşturmaktadır.
- Seçmenlerin %82'sinin, önceki seçimdeki oy verme kararının doğru, yaklaşık %14'ünün ise doğru olmadığını düşündüğü belirlenmiştir.
- Seçmenlerin %12'sinin önceki seçimlerde, partisi ve/veya liderini beğenmediği veya oy vermeyi önemsemediği için oyunu iptal ettiği veya sandığa gitmediği belirlenmiştir.

Türkiye genelinde, seçmenlerin yaklaşık %20-25'i kendi partisinin liderini beğenmediği veya politikalarını yetersiz bulduğu için önceki seçimde başka bir partiye oy vermiştir. Aynı şekilde bugün bir seçim olsa seçmenlerin yaklaşık %20-25'inin bir başka partiye oy verebileceği anlaşılmaktadır. Bu durum hem iktidar hem de muhalefet partilerine oy veren seçmenler için geçerlidir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-3

CHP, Sol ve Sosyal Demokratları Temsil Ediyor mu?

- Tüm seçmenlerin %65'i, CHP'ye oy verdiğini söyleyen seçmenlerin %44'ü CHP'nin sol veya sosyal demokrat seçmenleri temsil etmediği kanısındadır.
- Seçmenlerin yarısından fazlası (%55) CHP'nin, geleneksel olarak temsil ettiği değerleri ve siyasal ilkeleri koruduğuna inanmamaktadır.

Halkın büyük çoğunluğu (%65) CHP'nin Sol ve sosyal demokrat seçmeni temsil etmediğine inanmaktadır. Bu kanaat CHP'ye oy veren seçmenler arasında da çok yaygındır (yaklaşık %50).

CHP'de Liderlik Sorunu

- Tüm seçmenlerin %63'ü, CHP'ye oy verdiğini söyleyen seçmenlerin de %46'sı CHP'de liderlik sorunu olduğuna inanmaktadır. Yine tüm seçmenlerin %64'ü, CHP'li seçmenlerin de %42'si CHP'de yeni bir lidere gerek duymaktadır.
- Tüm seçmenlerin %63'ü, CHP'li seçmenlerin de %44'ü yapılan son iki kongreden sonra da CHP'de liderlik sorunun çözülmediğine inanmaktadır.

Yukarıdaki verilerden de anlaşılacağı üzere, hem toplumun genelinde hem de CHP'liler arasında CHP'de liderlik sorunun devam ettiği kanısı yaygındır.

YÖNETİCİ ÖZETİ-4

Yeni Bir Parti Beklentisi

- Tüm seçmenlerin %54'ü, CHP'li seçmenlerin %42'si CHP yerine onun temsil ettiği değerleri ve siyasal ilkeleri benimseyen yeni bir partiye ihtiyaç olduğuna inanmaktadır.
- Yeni bir partiye ihtiyaç duyanların %29'u bu partinin CHP'ye oranla daha demokrat, %28'i halkın geleneklerine daha saygılı olmasını istemektedir. Daha milliyetçi ve daha Atatürkçü olmasını isteyenler yaklaşık %17 iken daha solda olmasını isteyenler sadece %4 kadardır.
- Araştırmaya katılanların yarısında fazlası (%58) AK Parti karşısında muhalefet boşluğu olduğunu düşünmektedir. Bu görüşe, muhalefet parti seçmenlerinin yüksek oranlarda katılıyor olması (CHP: %64, MHP:%70, BDP:%77) dikkat çekicidir.
- Seçmenlerin yaklaşık %54'ü AK Parti'ye ciddi muhalefet yapacak yeni bir parti veya lidere ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. Tüm muhalefet partili seçmenlerinin yarıdan fazlası bu görüşü desteklemektedir.

Yukarıdaki bulgulardan, siyaset sahnesinde AKP iktidarı karşısında bir muhalefet boşluğunun olduğu, AKP'ye ciddi muhalefet yapacak bir parti ve lidere ihtiyaç olduğu açıkça görülmektedir. Diğer taraftan CHP'nin temsil ettiği değerleri ve siyasal ilkeleri koruyacak yeni bir partiye ihtiyaç olduğunu CHP'liler de dahil seçmenlerin yaklaşık yarısı kabul etmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-5

MİT ve Cemaat Tartışmaları

- Katılımcılara “MİT müsteşarının gerekli durumlarda savcılar tarafından sorgulanması” durumu sorulduğunda %56’sının bu durumu normal karşıladığı, %31’inin ise normal karşılamadığı sonucu elde edilmiştir.
- Mit müsteşarının yargı (hakim ve savcılar) karşısında dokunulmaz olması gerektiğini düşünenlerin oranı %27, aksini düşünenlerin oranı ise %61’dir.
- Katılımcıların %32’si AK Parti ile Gülen cemaati arasında bir iktidar mücadelesi olduğu fikrine katılırken %56’sı bu görüşe katılmadıklarını ifade etmişlerdir.
- Toplumda Gülen Cemaati’nin, iktidarı paylaşmak ve siyasi bir güç elde etmek çabası içinde olduğunu düşünenlerin oranı %38 bulunurken Gülen Cemaati’nin böyle bir çaba içinde olmadığını düşünenlerin oranı %44,5 olarak tespit edilmiştir.

MİT Krizi Hükümeti Nasıl Etkiledi?

- Seçmenlerin %15’i MİT krizinin hükümeti güçlendirdiğini, %17’si hükümete güç kaybettirdiğini, %57’sinin ise krizin hükümetin durumunda herhangi bir değişikliğe neden olmadığına inandığı saptanmıştır

YÖNETİCİ ÖZETİ-6

Liderlerin Görev Onayı

R.T.Erdoğan'ın Başbakanlık görevini yapış tarzının değerlendirilmesi

- Araştırmaya katılanların %64'ü Başbakan'ın görevini yapış tarzını onaylarken %32'sinin onaylamadığı belirlenmiştir. Ak Parti'li seçmenlerin yaklaşık %92'si Başbakan'ın görev yapış tarzını onaylamaktadır.

K.Kılıçdaroğlu'nun Ana Muhalefet Liderliği görevini yapış tarzının değerlendirilmesi

- Araştırmaya katılanların %31'i Kemal Kılıçdaroğlu'nun Ana Muhalefet Liderliği görevini yapış tarzını onaylarken, %66'sının onaylamadığı belirlenmiştir. 12 Haziran milletvekili seçimlerinde CHP oy verdiğini söyleyen seçmenlerin yaklaşık %68'i Kemal Kılıçdaroğlu'nun görev yapış tarzını onaylarken %30'u onaylamamaktadır.

Anadilde Eğitim

- Araştırmaya katılanların %58'i Türkçeyi öğrenmek koşuluyla isteyen herkesin kendi anadilinde eğitim almasını desteklemektedir. Buna karşı çıkanların oranı ise %39'dur.

YÖNETİCİ ÖZETİ-7

Kürt Sorunu

- Kürt sorununun çözümünde hükümetin kimi muhatap alması gerektiği sorulduğunda katılımcıların %45'i Kürt halkı, %9,3'ü BDP, %3'ü PKK ve %1'i cevabını vermiştir. Bu konuda fikri olmayan ya da cevap vermek istemeyenlerin oranı %40'dır. Bu konu, sadece halkın zihninde değil siyasilerin zihninde de netleşmiş bir konu değildir maalesef.

PKK İle Anlaşmaya Varılmadan Kürt Sorunu Çözülebilir mi?

- PKK ile anlaşmaya varılmadan Kürt sorununun çözölemeyeceğini düşönenlerin oranı %36 iken, PKK ile anlaşmadan da Kürt sorununun çözölmesinin mümkün olduğunu belirtenlerin oranı %49 olarak tespit edilmiştir.

AKP'nin Eleştirilere Karşı Tavrı

- AKP'nin, hükömete ve hükömet politikalarına yönelik eleştirilere fazlaca sert karşılık verdiğini düşönenlerin oranı %47 iken aksini düşönenlerin oranı %45'dir.
- Bu durumun demokratik muhalefeti ve basın özgörlüğünü sınırlandırdığı düşönenlerin oranı %47'dir. AK Partili seçmenlerin de %28'i bu görüşe katılmaktadır. Bu görüşe katılmayanların oranı ise Türkiye genelinde %44'dür

YÖNETİCİ ÖZETİ-8

4+4+4 Eğitim Sistemi Reform Tasarısı

- Araştırma sonucunda hükümetin Meclis'e getirdiği 4+4+4 eğitim sistemi reform tasarısını olumlu karşılayanların oranı %44, olumsuz karşılayanların oranı %45 olarak tespit edilmiştir. 12 Haziran'da oy verilen partiler bazında incelendiğinde ise AK Parti'lilerin %69'unun bu sistemi desteklediği %19'unun karşı çıktığı, CHP'lilerin ise %14'ünün yeni sistemi desteklerken %82'sinin bu sisteme olumsuz yaklaştığı görülmektedir. Yeni eğitim sistemi konusunda hükümet ile ana muhalefet partisi arasında keskin bir fikir ayrılığı göze çarpmaktadır.

En Çok Beğenilen Lider

- En çok beğenilen lider sıralamasında Başbakan R.Tayyip Erdoğan %40 ile ilk sırada yer almaktadır. Başbakanı, ikinci sırada Kemal Kılıçdaroğlu %9, üçüncü sırada Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve dördüncü sırada Devlet Bahçeli %3'lük oranlarla izlemektedirler.

En Çok Güvenilen Lider

- En çok güvenilen siyasi parti lideri sıralamasında yine R.Tayyip Erdoğan %43 ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada Kemal Kılıçdaroğlu (%13) ve üçüncü sırada ise Devlet Bahçeli (%5) gelmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-9

Siyasi Partilerin Oy Desteği

- Mart sonu - Nisan başında yapılan bu araştırmada İktidar partisinin oyu %48,1, CHP'nin oyu %22,6, MHP'nin oyu %11,7 ve BDP'nin oyu %5,1 olarak tespit edilmiştir. Kararsız olanlar %5, Protest oyları %3 ve Bu konuda fikrini açıklamayanlar %2'dir.

Türkiye genelinde bundan önce yaptığımız son araştırma (Aralık 2011) ile mukayese edildiği takdirde AK Parti oylarında 3,7 Puanlık bir azalma; CHP oylarında 1,6; MHP oylarında 0,3 ve BDP oylarında 0,9 puanlık bir artış tespit edilmiştir.

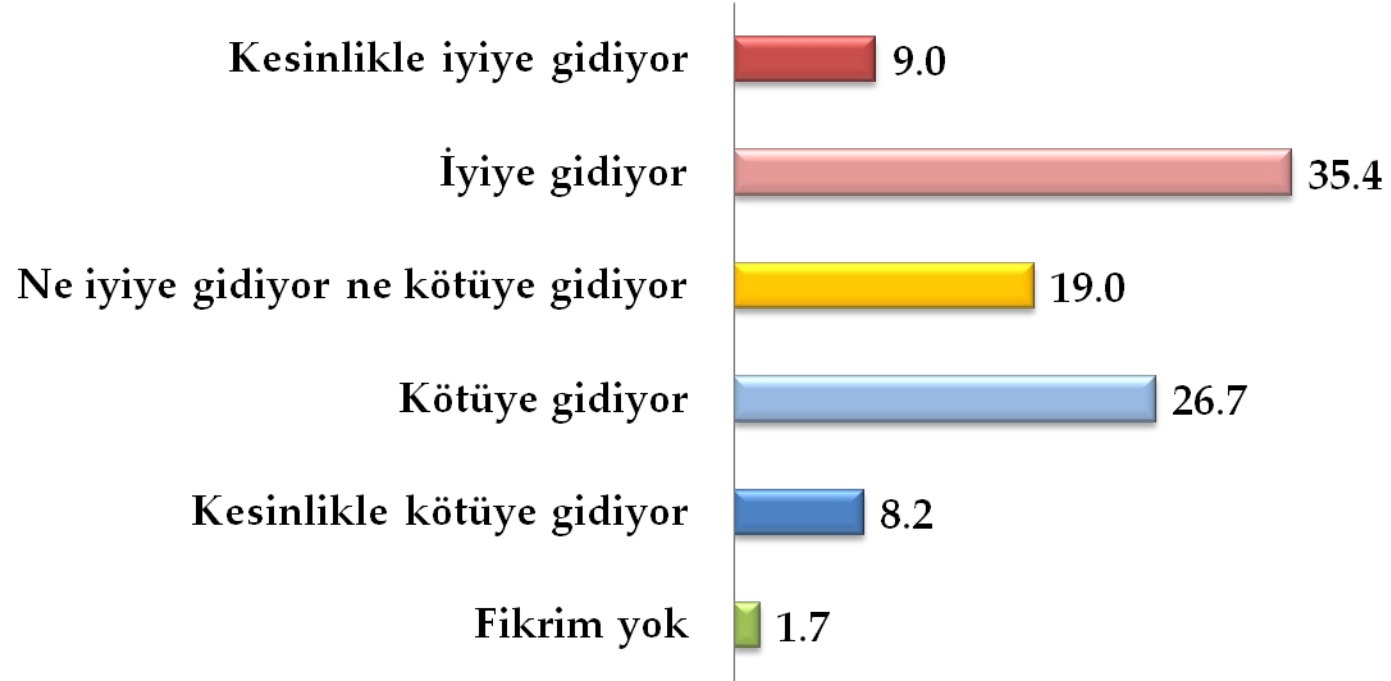
İktidar partisinin, son aylarda yaşanan Uludere olayları, Cemaat-iktidar tartişmaları ve eğitim sisteminde yapılan ve 4+4+4 diye isimlendirilen reform yasası sürecinde yaşananlar nedeniyle ciddiye alınacak bir oy kaybına uğradığı anlaşılmaktadır.

1. TÜRKİYE'NİN GİDİŞATI VE HAYATTAN MEMNUNİYET
2. OY VERME DAVARNİŞI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER
3. CHP ve MUHALEFET İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER
4. YENİ BİR PARTİ İHTİYACI
5. MİT VE CEMAAT TARTIŞMALARI
6. LİDERLERİN GÖREV ONAYI
7. GÜNDEM KONULARI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER
8. EN ÇOK GÜVENİLEN SİYASİ PARTİ LİDERİ
9. SİYASAL DURUM
10. ARAŞTIRMANIN DEMOGRAFİSİ

► BİRİNCİ BÖLÜM

**TÜRKİYE'NİN GİDİŞATI ve HAYATTAN
MEMNUNİYET**

Türkiye İyiye Doğru mu, Yoksa Kötüye Doğru mu Gidiyor?

Türkiye İyiye Doğru mu, Yoksa Kötüye Doğru mu Gidiyor?

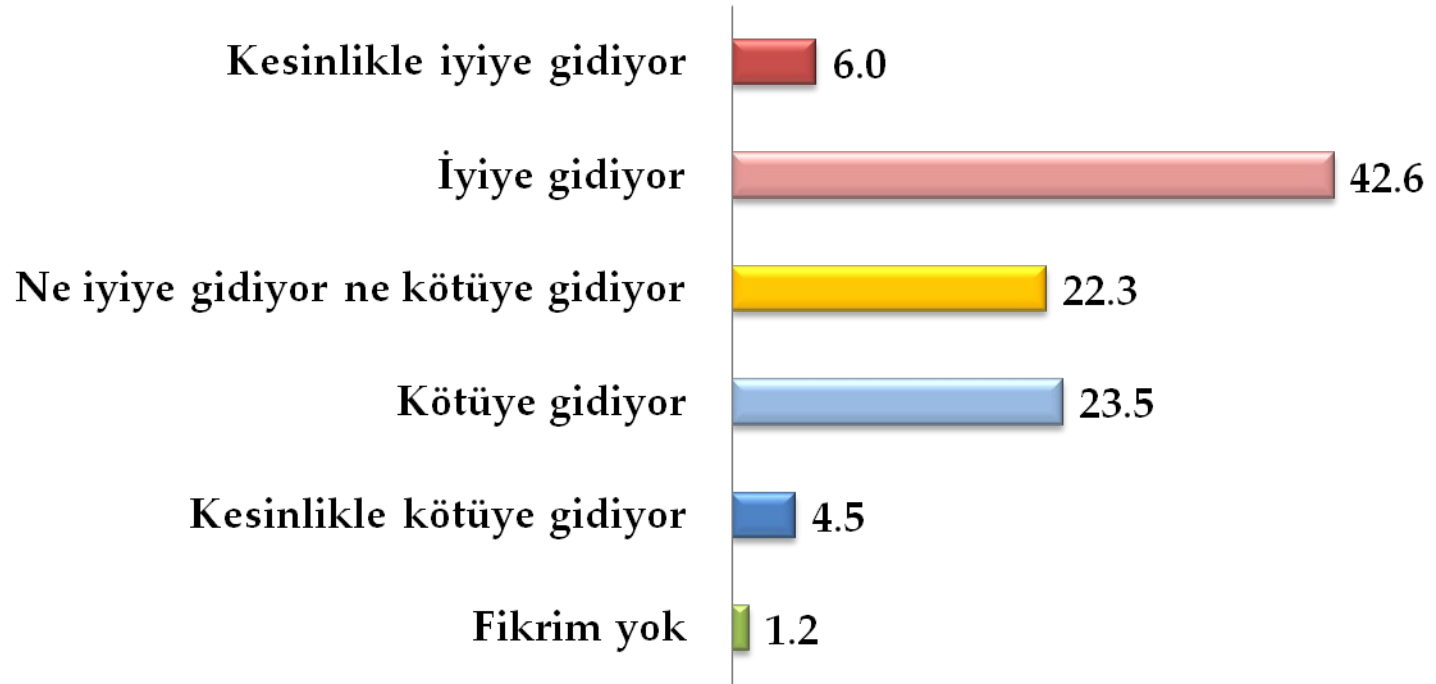
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	İyiye gidiyor	Ne iyiye ne de kötüye gidiyor	Kötüye gidiyor	TOPLAM
AK Parti	70,5	15,5	13,6	100
CHP	10,1	17,6	71,2	100
MHP	24,5	22,3	50,0	100
BDP	26,9	11,5	61,5	100
Diğer	40,5	27,0	29,7	100
ORTALAMA	44,4	19,0	35,0	100

**Türkiye İyiye Doğru mu,
Yoksa Kötüye Doğru mu Gidiyor?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
İyiye gidiyor	55,1	44,4
Ne iyiye ne de kötüye gidiyor	13,6	19,0
Kötüye gidiyor	29,8	35,0

Sizce, Sizin Hayatınız İyiye Doğru mu, Yoksa Kötüye Doğru mu Gidiyor?

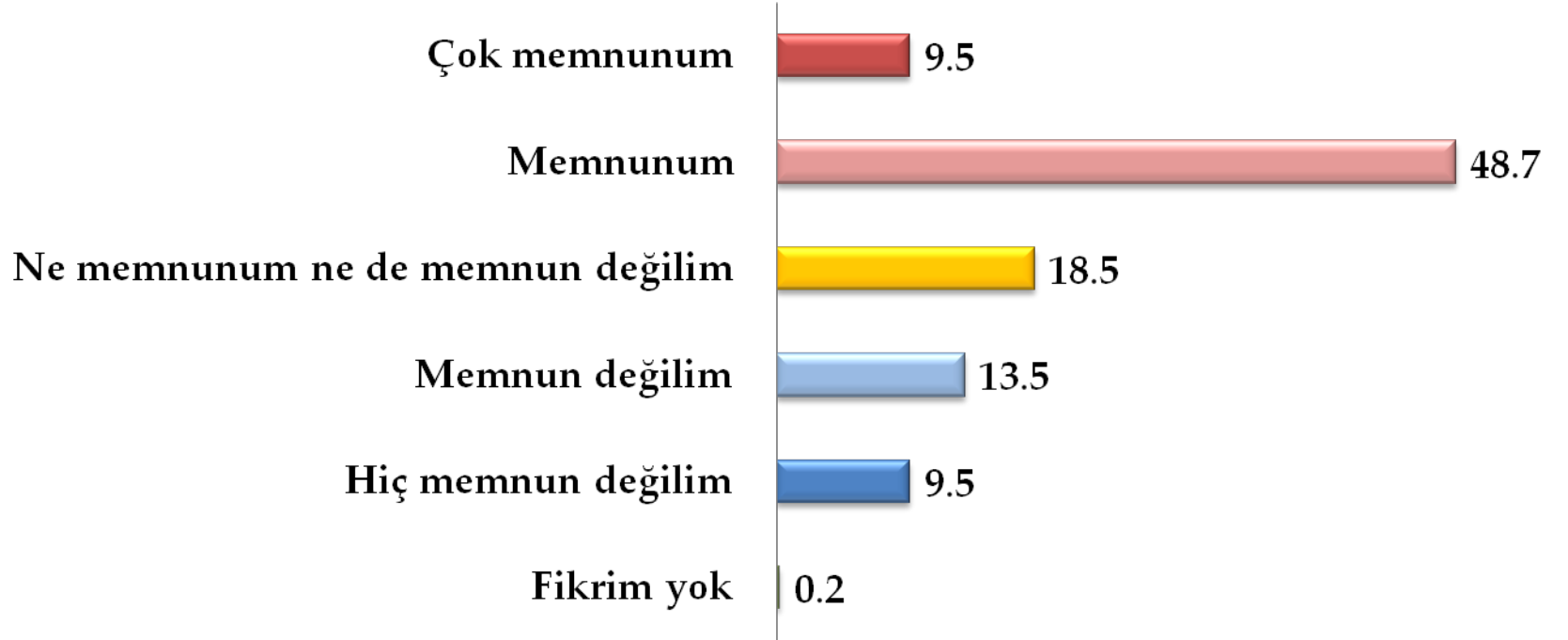

Sizce, Sizce Hayatınız İyiye Doğru mu, Yoksa Kötüye Doğru mu Gidiyor?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	İyiye gidiyor	Ne iyiye ne de kötüye gidiyor	Kötüye gidiyor	TOPLAM
AK Parti	68,8	14,9	15,6	100
CHP	22,0	27,1	49,5	100
MHP	31,6	39,2	29,1	100
BDP	38,1	19,0	42,9	100
Diğer	46,7	26,7	26,7	100
ORTALAMA	48,6	22,3	27,9	100

Yaşadığınız Tüm Şartları Dikkate Aldığınızda, Hayatınızdan Ne Kadar Memnunsunuz?

Yaşadığınızı Tüm Şartları Dikkate Aldığınızda, Hayatınızdan Ne Kadar Memnunsunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Memnun	Ne memnun ne de memnun değil	Memnun değil	TOPLAM
AK Parti	75,6	11,7	12,7	100
CHP	34,6	22,0	43,0	100
MHP	43,0	26,6	30,4	100
BDP	38,1	23,8	38,1	100
Diğer	56,7	23,3	20,0	100
ORTALAMA	58,3	18,5	23,1	100

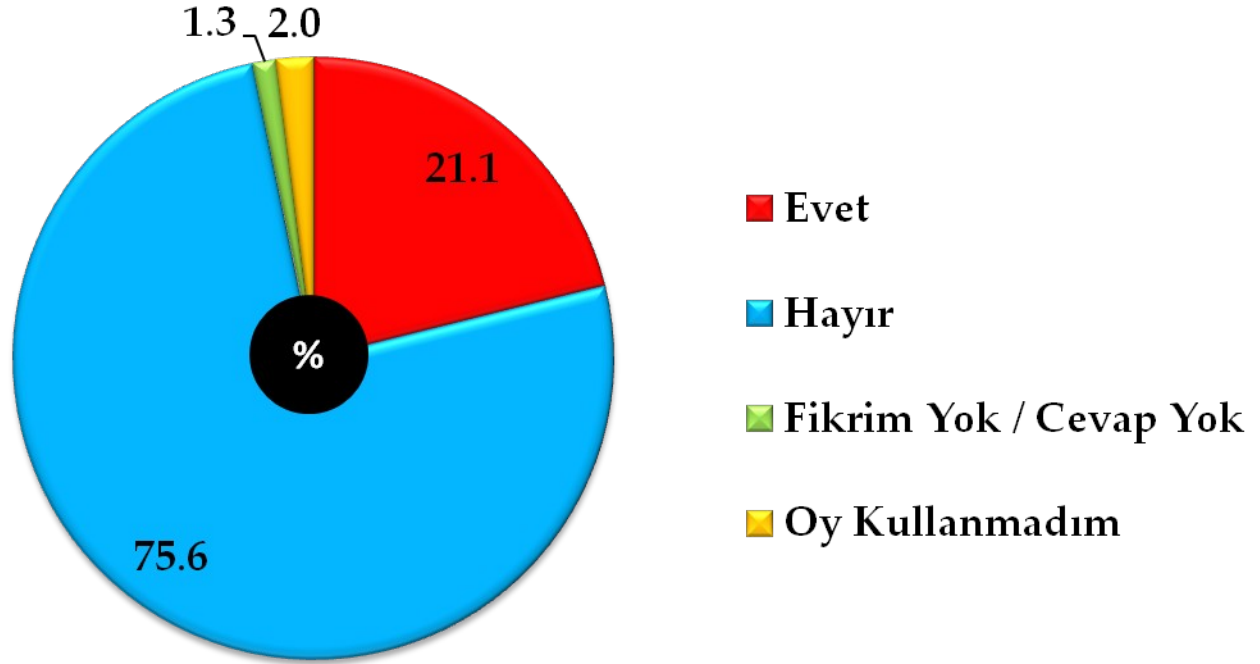
**Yaşadığınız Tüm Şartları Dikkate Aldığınızda,
Hayatınızdan Ne Kadar Memnunsunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Memnunum	60,6	58,3
Ne memnunum ne de memnun değilim	15,8	18,5
Memnun değilim	23,3	23,1

► İKİNCİ BÖLÜM

OY VERME DAVRANIŞI
İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Önceki Seçimlerde Kendi Partinizin Liderini Yetersiz Bulup Başka Bir Partiye Oy Verdiniz mi?

Önceki Seçimlerde Kendi Partinizin Liderini Yetersiz Bulup Başka Bir Partiye Oy Verdiniz mi?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

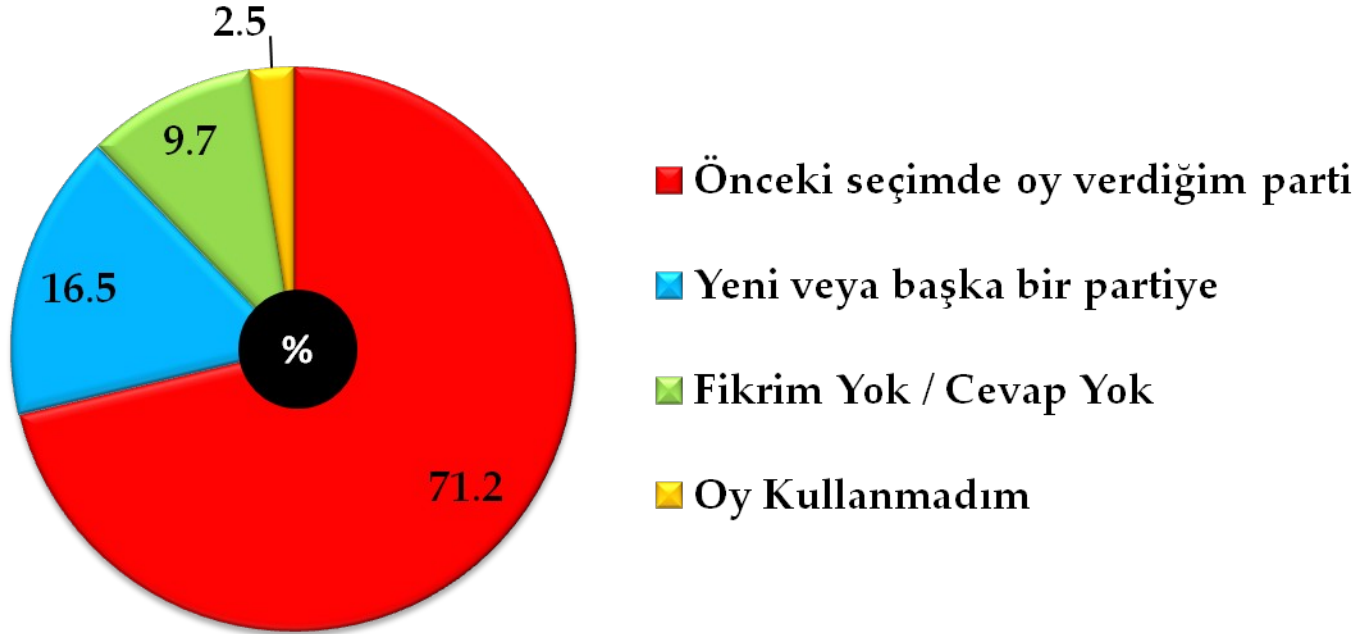
	Evet	Hayır	TOPLAM
AK Parti	19,1	80,2	100
CHP	20,3	79,3	100
MHP	28,2	68,2	100
BDP	12,5	87,5	100
Diğer	22,9	77,1	100
ORTALAMA	21,1	75,6	100

Önceki Seçimlerde Kendi Partinizin Liderini Yetersiz Bulup Başka Bir Partiye Oy Verdiniz mi?

(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet	22,8	21,1
Hayır	74,4	75,6

Bugün Seçim Olsa, Geçen Seçimde Oy Verdiğiniz Partiye mi Yoksa Yeni veya Başka Bir Partiye mi Oy Vermeyi Düşünürsünüz?

Bugün Seçim Olsa, Geçen Seçimde Oy Verdiğiniz Partiye mi Yoksa Yeni veya Başka Bir Partiye mi Oy Vermeyi Düşünürsünüz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

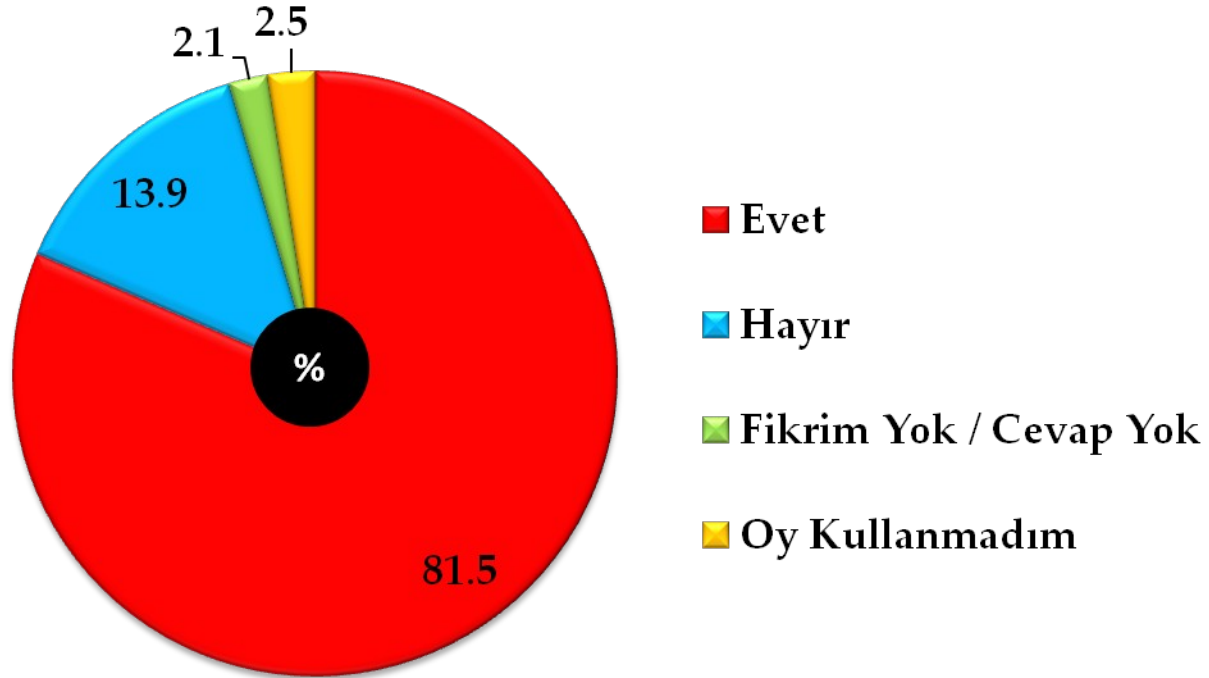
	Önceki seçimde oy verdiğim parti	Yeni veya başka bir partiye	TOPLAM
AK Parti	81,5	13,2	100
CHP	71,3	18,1	100
MHP	64,7	22,4	100
BDP	79,2	12,5	100
Diğer	74,3	20,0	100
ORTALAMA	71,2	16,5	100

**Bugün Seçim Olsa, Geçen Seçimde Oy Verdiğiniz
Partiye mi Yoksa Yeni veya Başka Bir Partiye mi
Oy Vermeyi Düşünürsünüz?**

(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Önceki seçimde oy verdiğim parti	75,6	71,2
Yeni veya başka bir parti	16,3	16,5

12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verdiğiniz Parti İle İlgili Olarak Doğru Karar Verdiğinizizi Düşünüyor musunuz?

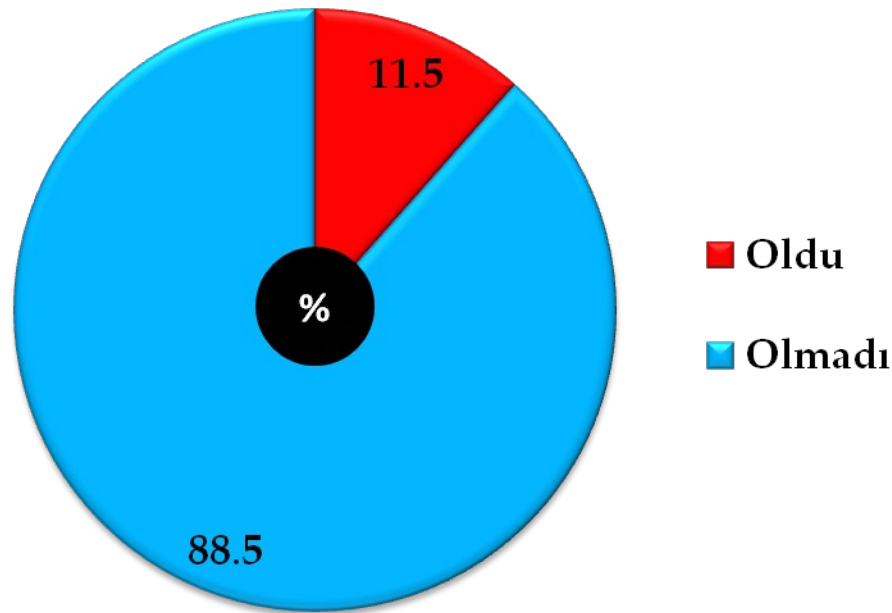
**12 Haziran Milletvekili Seçiminde
Oy Verdiğiniz Parti İle İlgili Olarak
Doğru Karar Verdiğinizi Düşünüyor musunuz?**
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet	Hayır	TOPLAM
AK Parti	89,0	9,7	100
CHP	82,7	15,6	100
MHP	77,6	20,0	100
BDP	87,5	8,3	100
Diğer	88,6	11,4	100
ORTALAMA	81,5	13,9	100

**12 Haziran Milletvekili Seçiminde
Oy Verdiğiniz Parti İle İlgili Olarak
Doğru Karar Verdiğinizi Düşünüyor musunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet	83,4	81,5
Hayır	12,1	13,9

Geçmiş Milletvekili Seçimlerinde Sandığa Gitmediğiniz veya Gidip de Geçersiz Oy Kullandığınız Oldu mu?

Geçmiş Milletvekili Seçimlerinde
Sandığa Gitmediğiniz veya Gidip de Geçersiz
Oy Kullandığınız Oldu mu?

(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Oldu	14,1	11,5
Olmadı	85,2	88,5

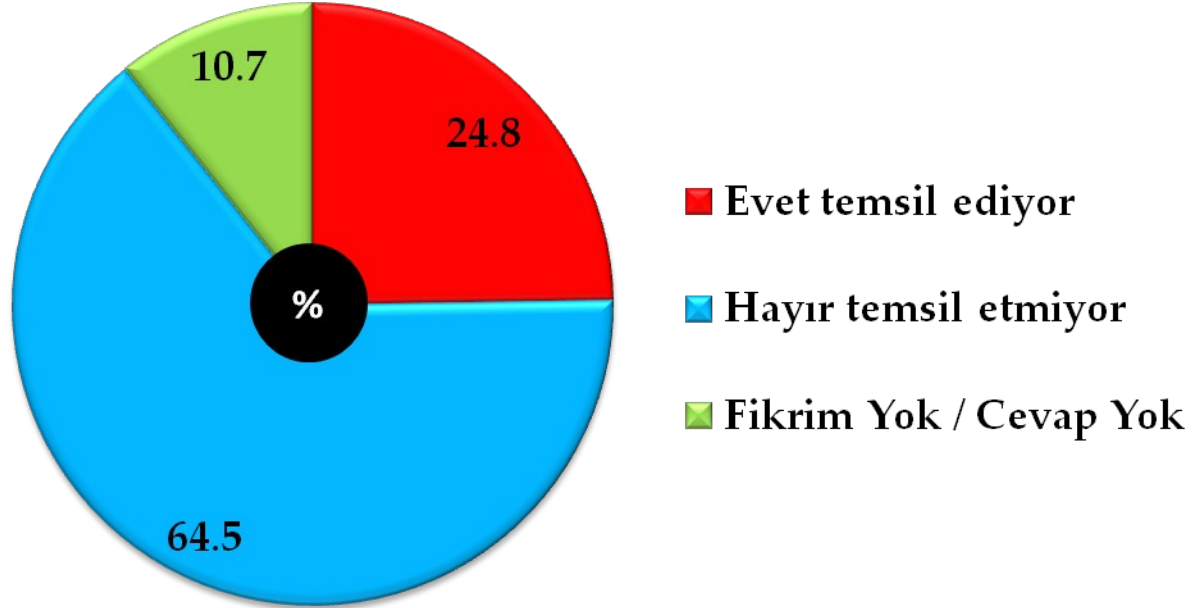
Bu Davranışınızın Sebebi Aşağıdakilerden Hangisidir?

(Karşılaştırma Tablosu %)

		İstanbul Şubat 2012 %	Türkiye Nisan 2012 %
1	Beni temsil edecek bir parti yoktu	41,4	28,4
2	Oyumun herhangi bir değişiklik yapacağına inanmadığım için	13,2	14,7
3	Benimsediğim partinin liderini beğenmediğim için	8,6	13,8
4	Oy vermeyi önemsemiyorum	7,9	13,8
5	Diğer	23,7	24,8
6	Fikrim Yok /Cevap Yok	5,3	4,6
	TOPLAM	100	100

► ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
CHP ve MUHALEFET
İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

CHP, Sol ve Sosyal Demokrat Seçmenleri Yeterince Temsil Ediyor mu?

CHP, Sol ve Sosyal Demokrat Seçmenleri Yeterince Temsil Ediyor mu?

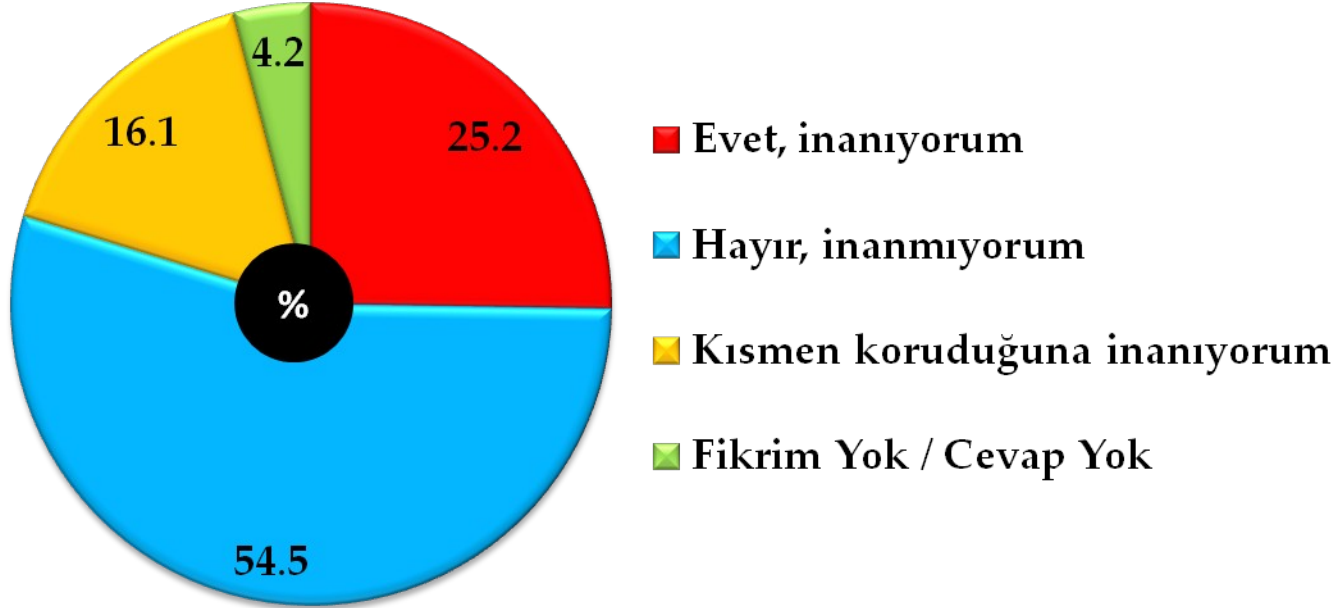
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet temsil ediyor	Hayır temsil etmiyor	TOPLAM
AK Parti	12,6	75,2	100
CHP	50,9	43,8	100
MHP	21,3	69,1	100
BDP	19,2	69,2	100
Diğer	13,5	78,4	100
ORTALAMA	24,8	64,5	100

CHP, Sol ve Sosyal Demokrat Seçmenleri Yeterince Temsil Ediyor mu? (Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet, temsil ediyor	20,1	24,8
Hayır, temsil etmiyor	73,1	64,5

CHP'nin, Temsil Ettiği Değerleri ve Siyasal İlkeleri Koruduğuna İnanıyor musunuz?

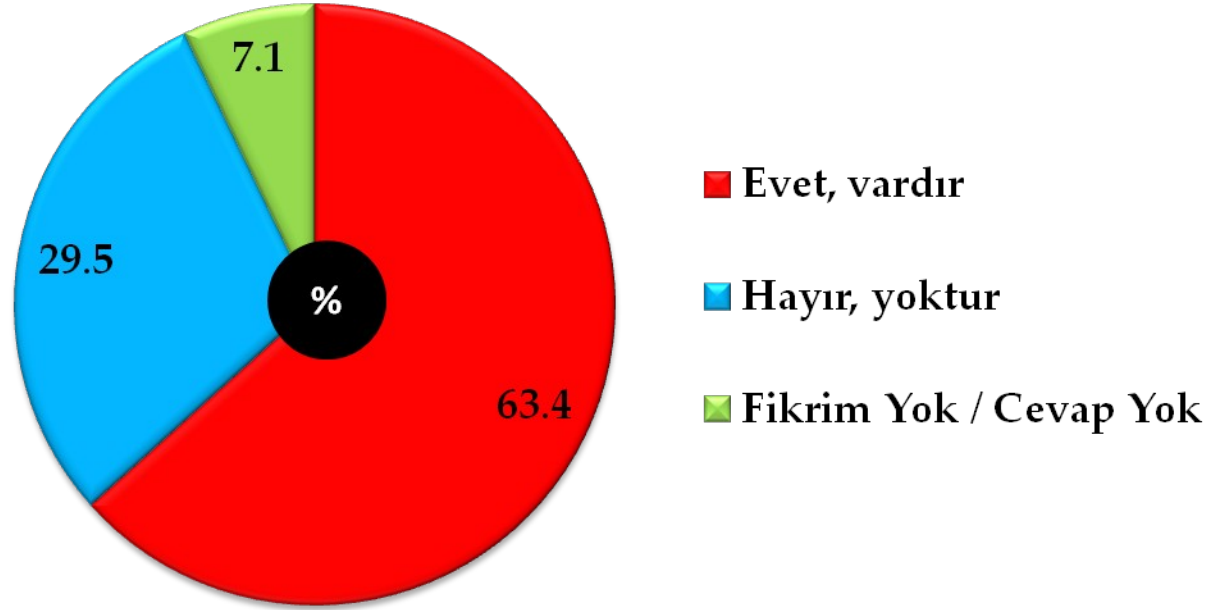

CHP'nin Temsil Ettiği Değerleri ve Siyasal İlkeleri Koruduğuna İnanıyor musunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Göre Dağılım %)

	Evet inanıyorum	Hayır inanmıyorum	Kısmen koruduğuna inanıyorum	TOPLAM
AK Parti	12,8	71,1	12,0	100
CHP	55,1	20,2	23,2	100
MHP	14,9	58,5	23,4	100
BDP	19,2	57,7	19,2	100
Diğer	10,8	81,1	8,1	100
ORTALAMA	25,2	54,5	16,1	100

Size Göre Şu Anda, CHP'de Bir Liderlik Sorunu Var mıdır?

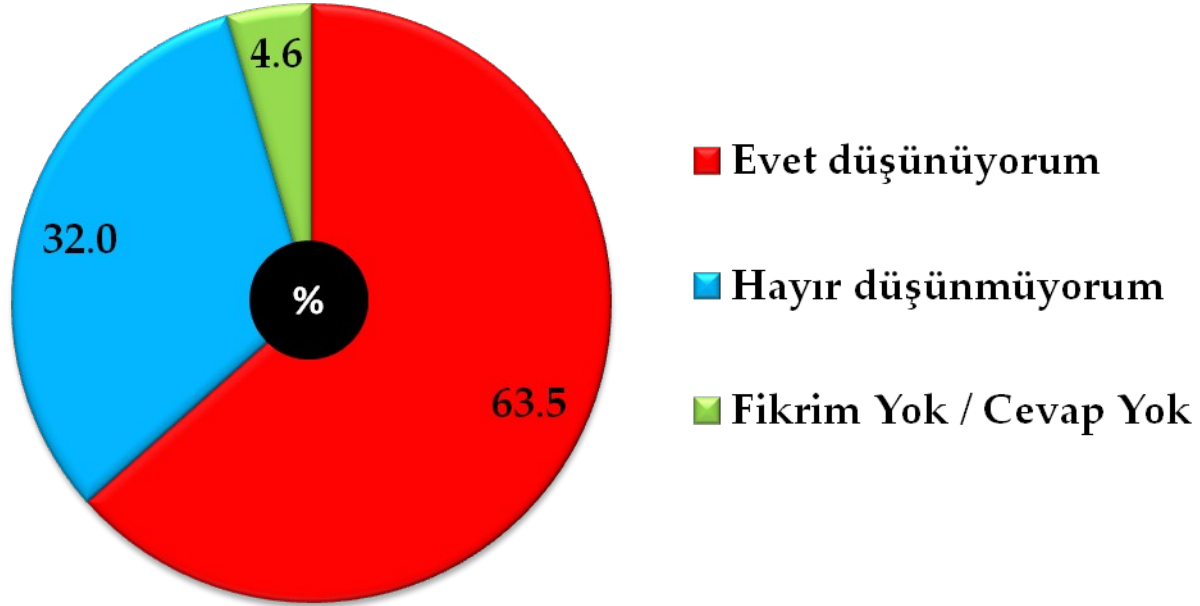

Size Göre Şu Anda CHP'de Bir Liderlik Sorunu Var mıdır?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet vardır	Hayır yoktur	TOPLAM
AK Parti	71,6	22,2	100
CHP	45,6	51,1	100
MHP	72,9	22,4	100
BDP	54,2	41,7	100
Diğer	80,0	17,1	100
ORTALAMA	63,4	29,5	100

CHP'de Yeni Bir Lidere Gerek Olduğunu Düşünüyor musunuz?

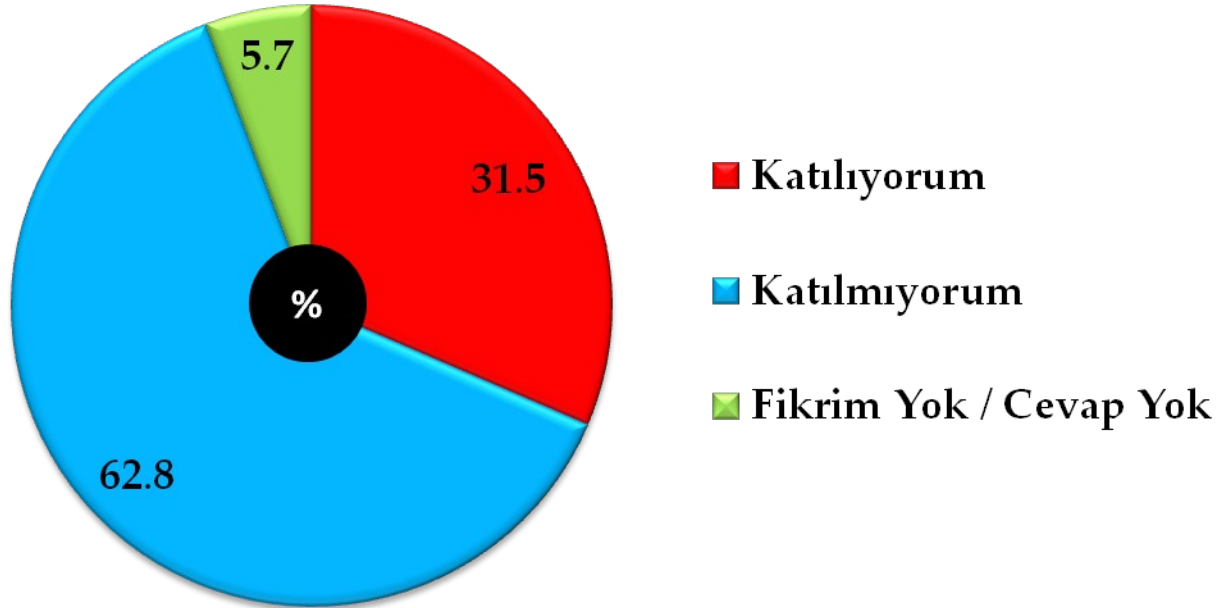
**CHP’de Yeni Bir Lidere
Gerek Olduğunu Düşünüyor musunuz?**
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	73,3	22,8	100
CHP	41,9	56,2	100
MHP	73,4	22,3	100
BDP	50,0	46,2	100
Diğer	89,2	5,4	100
ORTALAMA	63,5	32,0	100

**CHP’de Yeni Bir Lidere
Gerek Olduğunu Düşünüyor musunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet, düşünüyorum	61,2	63,5
Hayır, düşünmüyorum	34,1	32,0

Son Kurultaylardan Sonra,
“Artık CHP’de Bir Liderlik Sorunu Kalmamıştır”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?

**Son Kurultaylardan Sonra,
“Artık CHP’de Bir Liderlik Sorunu Kalmamıştır”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Katılıyorum	Katılmıyorum	TOPLAM
AK Parti	23,6	71,9	100
CHP	52,8	44,2	100
MHP	26,6	68,1	100
BDP	50,0	42,3	100
Diğer	21,6	70,3	100
ORTALAMA	31,5	62,8	100

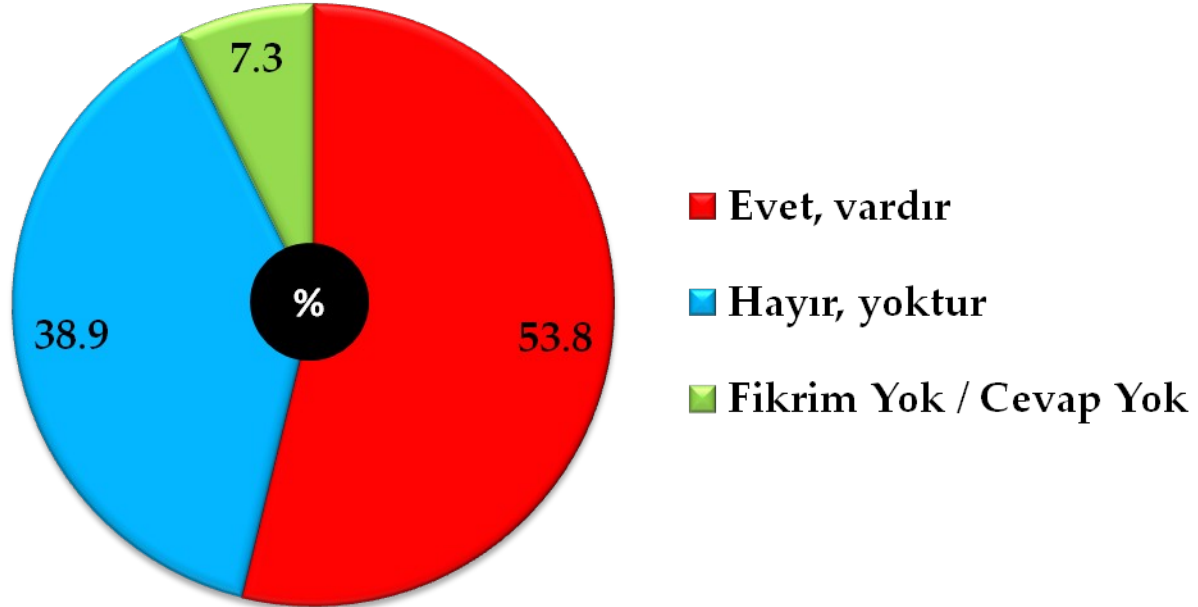
**Son Kurultaylardan Sonra,
“Artık CHP’de Bir Liderlik Sorunu Kalmamıştır”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**

(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Katılıyorum	35,2	31,5
Katılmıyorum	53,2	62,8

► DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YENİ BİR PARTİ İHTİYACI

CHP'nin Yerine, Onun Temsil Ettiği Değerleri ve İlkeleri Koruyacak Yeni Bir Partiye İhtiyaç Var mıdır?

CHP'nin Yerine, Onun Temsil Ettiği Değerleri ve İlkeleri Koruyacak Yeni Bir Partiye İhtiyaç Var mıdır?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet vardır	Hayır yoktur	TOPLAM
AK Parti	57,0	36,7	100
CHP	41,2	55,1	100
MHP	62,8	30,9	100
BDP	69,2	26,9	100
Diğer	67,6	27,0	100
ORTALAMA	53,8	38,9	100

**CHP'nin Yerine,
Onun Temsil Ettiği Değerleri ve İlkeleri Koruyacak
Yeni Bir Partiye İhtiyaç Var mıdır?**

(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet, vardır	44,3	53,8
Hayır, yoktur	49,1	38,9

CHP Yerine Yeni Bir Parti Kurulmasını Öneriyorsanız, Aşağıdakilerden Hangisi Olmasını Tercih Edersiniz?

(CHP'nin Yerine, Onun Temsil Ettiği Değerleri ve İlkeleri Koruyacak
Yeni Bir Siyasal Partiye İhtiyaç Vardır Diyen 648 Kişiye Sorulmuştur.)

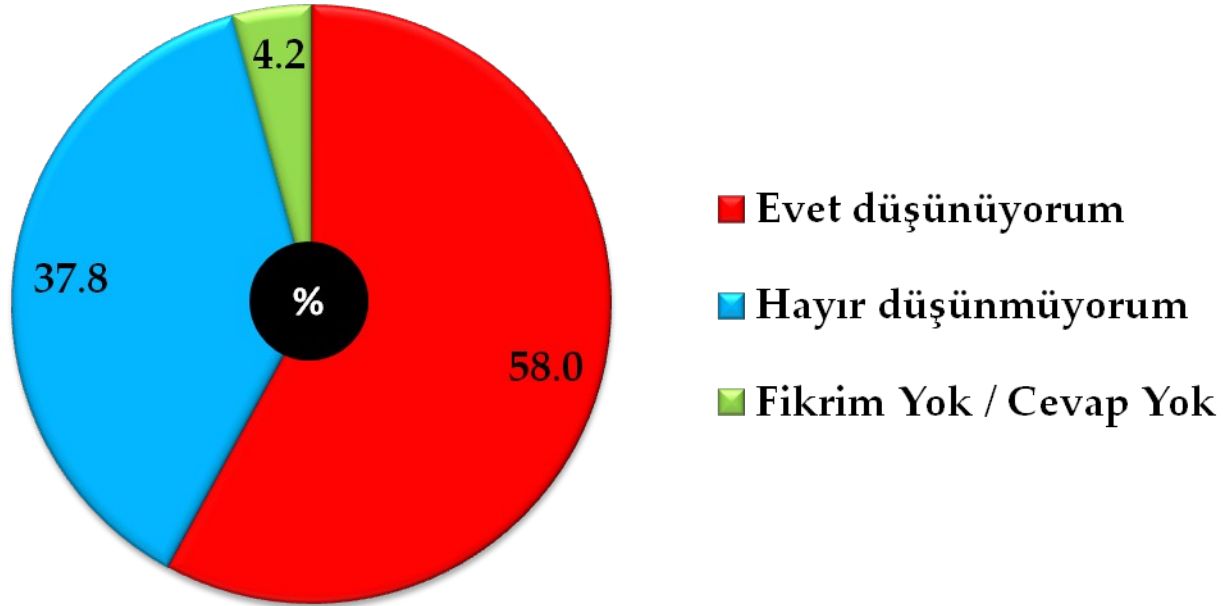
		Sayı	Yüzde
1	Daha demokrat bir parti	189	29,2
2	Geleneklere daha saygılı bir parti	179	27,6
3	Daha milliyetçi bir parti	109	16,8
4	Daha Atatürkçü ve Kemalist bir parti	106	16,4
5	Daha Sol bir parti	26	4,0
6	Diğer	27	4,2
7	Fikrim Yok / Cevap Yok	12	1,9
	TOPLAM	648	100

CHP Yerine Yeni Bir Parti Kurulmasını Öneriyorsanız, Aşağıdakilerden Hangisi Olmasını Tercih Edersiniz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

		AK Parti	CHP	MHP	BDP	Diğer	ORT.
1	Daha demokrat bir parti	29,6	27,3	23,7	61,1	32,0	29,2
2	Geleneklere daha saygılı bir parti	32,1	13,6	32,2	22,2	28,0	27,6
3	Daha milliyetçi bir parti	22,1	13,6	16,9		16,0	16,8
4	Daha Atatürkçü ve Kemalist bir parti	10,7	30,0	22,0		12,0	16,4
5	Daha Sol bir parti	1,4	7,3		16,7	4,0	4,0
	TOPLAM	100	100	100	100	100	100

AKP Karşısında Bugün Bir Muhalefet Boşluğu Olduğunu Düşünüyor musunuz?

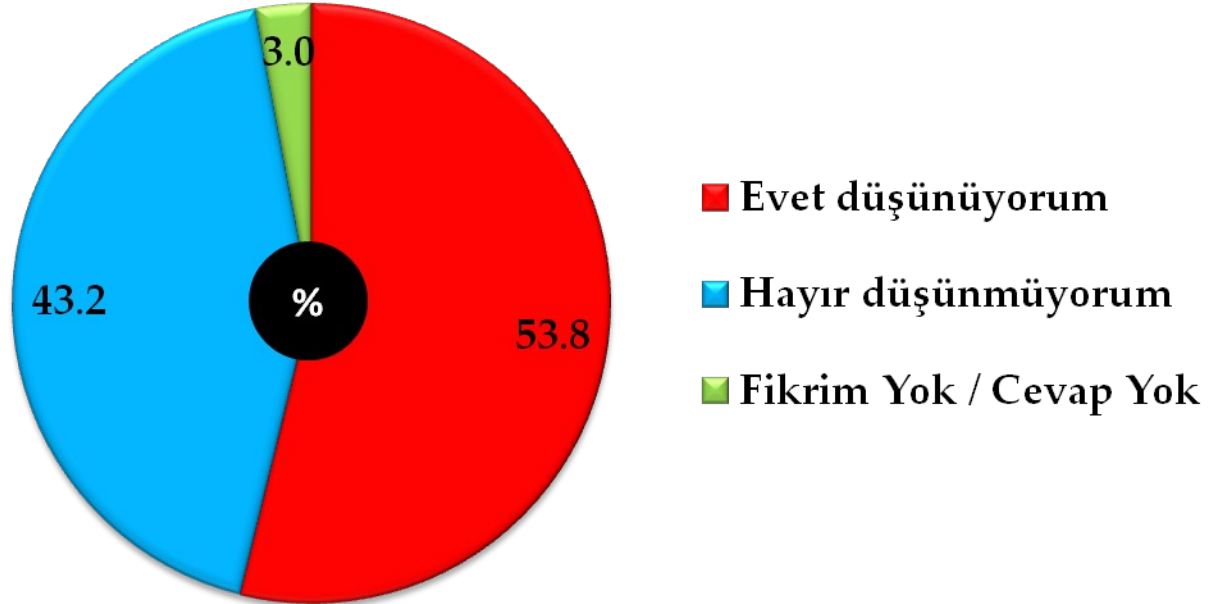

AKP Karşısında Bugün Bir Muhalefet Boşluğu Olduğunu Düşünüyor musunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	50,7	47,3	100
CHP	64,4	31,5	100
MHP	70,2	27,7	100
BDP	76,9	23,1	100
Diğer	75,7	24,3	100
ORTALAMA	58,0	37,8	100

Türkiye’de AKP’ye Ciddi Muhalefet Yapacak Yeni Bir Parti ve Lidere İhtiyaç Olduğunu Düşünüyor musunuz?

Türkiye’de AKP’ye Ciddi Muhalefet Yapacak Yeni Bir Parti ve Lidere İhtiyaç Olduğunu Düşünüyor musunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	41,1	56,6	100
CHP	62,9	35,2	100
MHP	73,4	25,5	100
BDP	76,9	23,1	100
Diğer	62,2	35,1	100
ORTALAMA	53,8	43,2	100

Türkiye’de AKP’ye Ciddi Muhalefet Yapacak Yeni Bir Parti ve Lidere İhtiyaç Olduğunu Düşünüyor musunuz?

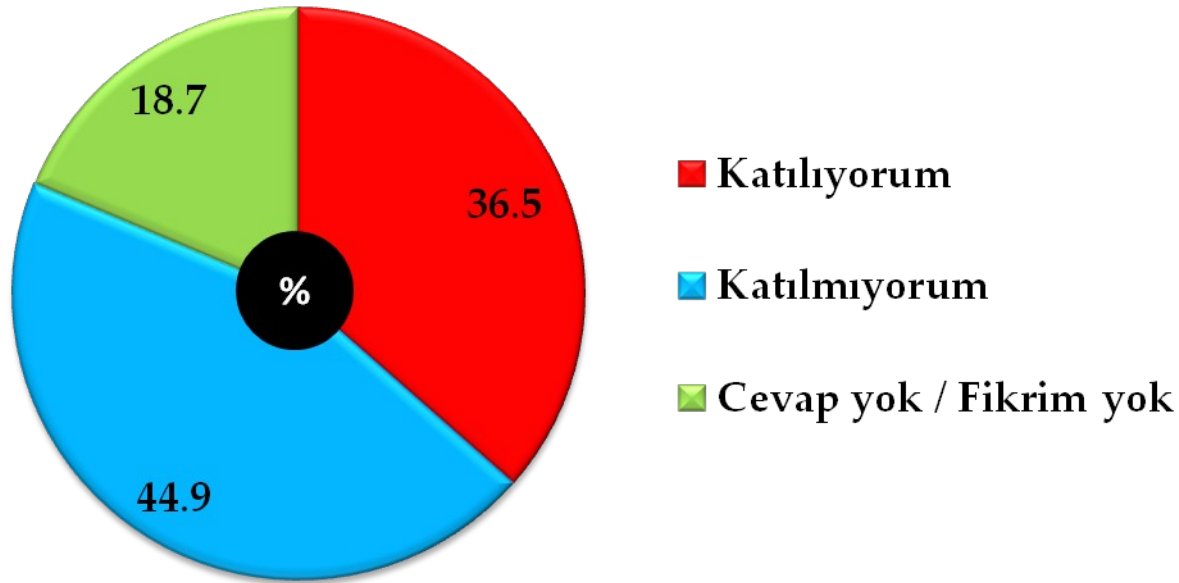
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Şubat 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet, düşünüyorum	48,3	53,8
Hayır, düşünmüyorum	41,1	43,2

► BEŞİNCİ BÖLÜM
MİT ve CEMAAT TARTIŞMALARI

**“MIT Müsteşarının,
Savcı Tarafından ‘Şüpheli’ Sıfatı İle İfadeye Çağrılması,
Yargının Hükümetin Politikasına Müdahalesidir”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**

(Bu Soru Mart – 2012 İstanbul Araştırmasında Sorulmuş
ve Meraklısı İçin Bu Dosyaya Dahil Edilmiştir.)

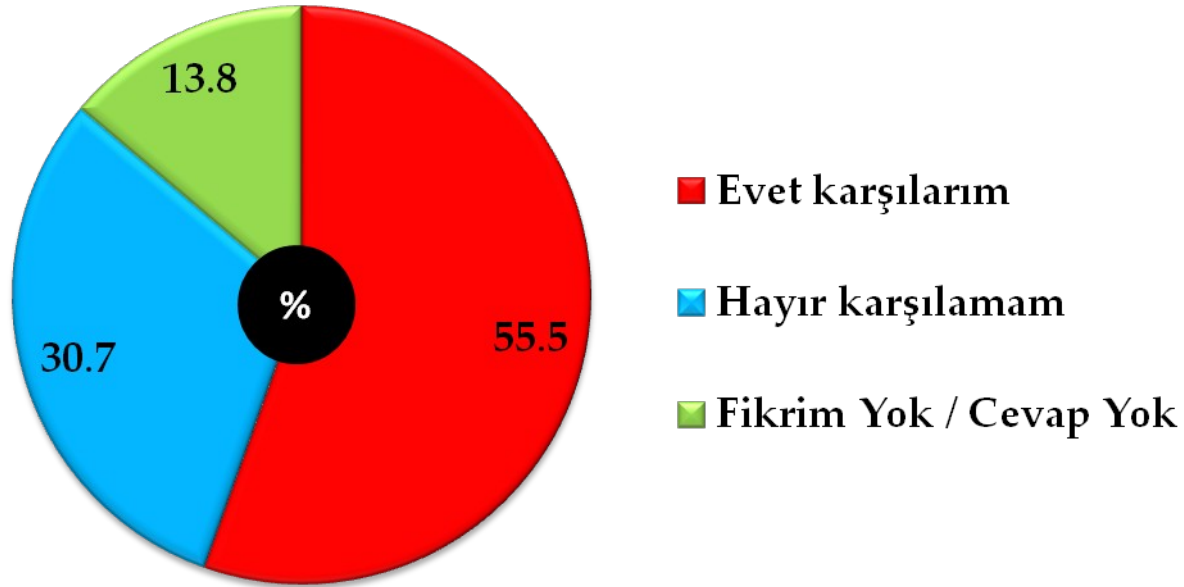
**MIT Müsteşarının,
Savcı Tarafından ‘Şüpheli’ Sıfatı İle İfadeye Çağrılması,
Yargının Hükümetin Politikasına Müdahalesidir”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**

(Mart – 2012 İstanbul)

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Katılıyorum	Katılmıyorum	TOPLAM
AK Parti	30,5	49,7	100
CHP	51,8	33,7	100
MHP	47,2	43,4	100
BDP	33,3	66,7	100
SP	52,6	36,8	100
Diğer	30,0	60,0	100
ORTALAMA	36,5	44,9	100

MİT Müsteşarlarının Gerektiğinde Savcılar Tarafından Sorgulanmasını Normal Karşılar mısınız?

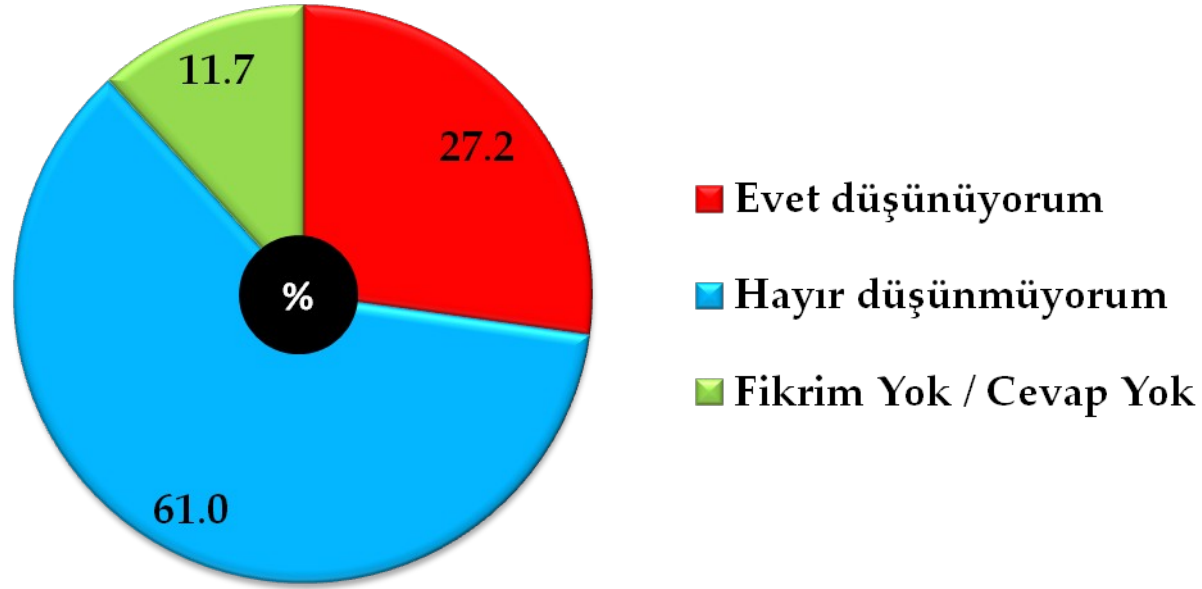

MİT Müsteşarlarının Gerektiğinde Savcılar Tarafından Sorgulanmasını Normal Karşılar mısınız?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet karşılarım	Hayır karşılamam	TOPLAM
AK Parti	56,1	28,5	100
CHP	57,9	36,9	100
MHP	51,9	40,5	100
BDP	52,4	47,6	100
Diğer	70,0	23,3	100
ORTALAMA	55,5	30,7	100

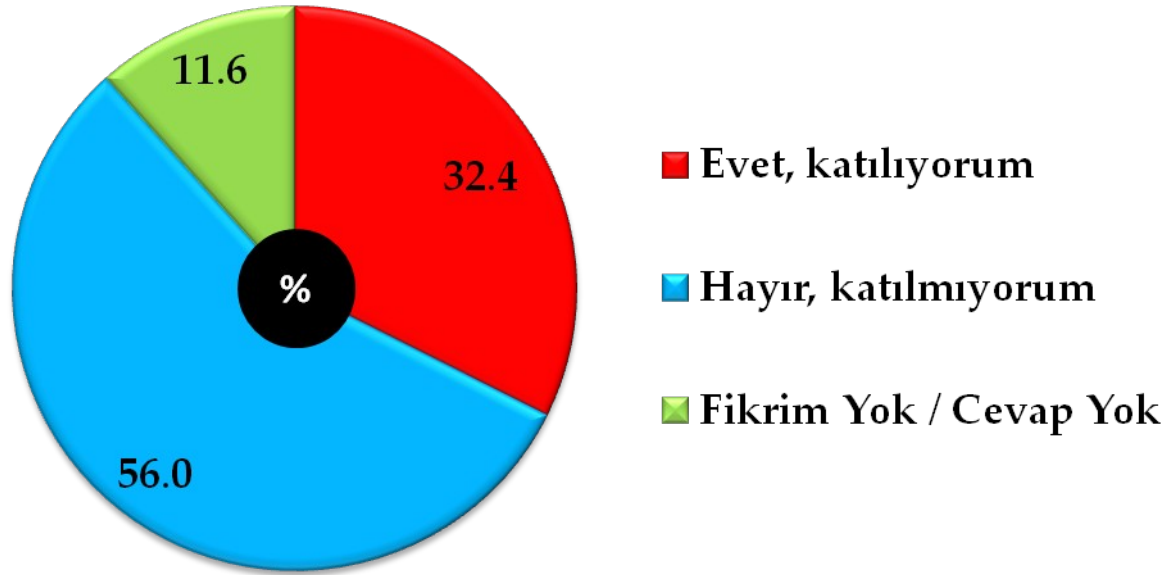
**MIT Müsteşarının Yargı,
Yani Hakim ve Savcılar Karşısında
Dokunulmaz Olması Gerektiğini Düşünüyor musunuz?**

**MİT Müsteşarının Yargı,
Yani Hakim ve Savcılar Karşısında
Dokunulmaz Olması Gerektiğini Düşünüyor musunuz?**
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	30,2	58,8	100
CHP	25,2	66,8	100
MHP	31,6	62,0	100
BDP	14,3	81,0	100
Diğer	16,7	73,3	100
ORTALAMA	27,2	61,0	100

**“AK Parti ile Gülen Cemaati Arasında
Bir İktidar Mücadelesi Vardır.”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**

**"AK Parti ile Gülen Cemaati Arasında
Bir İktidar Mücadelesi Vardır. "**

Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?

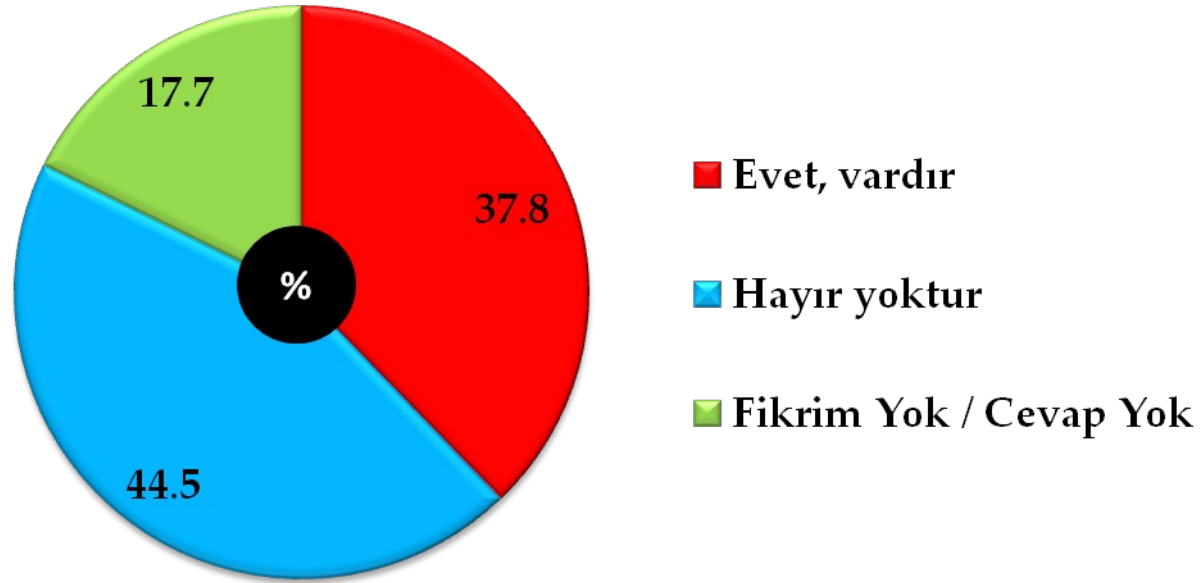
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, katılıyorum	Hayır, katılmıyorum	TOPLAM
AK Parti	21,2	71,2	100
CHP	54,7	34,6	100
MHP	40,5	49,4	100
BDP	61,9	28,6	100
Diğer	33,3	60,0	100
ORTALAMA	32,4	56,0	100

**“AK Parti ile Gülen Cemaati Arasında
Bir İktidar Mücadelesi Vardır. ”
Şeklindeki Görüşe Katılıyor musunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	İstanbul Mart 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet karşılarım	34,6	32,4
Hayır karşılamam	49,3	56,0

Sizce Gülen Cemaatinin İktidarı Paylaşmak ve Bir Siyasi Güç Olma Çabası Var mıdır?

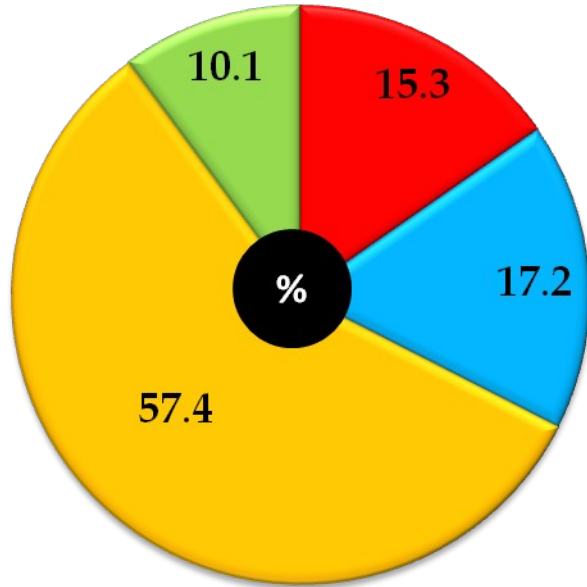

Sizce Gülen Cemaatinin İktidarı Paylaşmak ve Bir Siyasi Güç Olma Çabası Var mıdır?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, vardır	Hayır, yoktur	TOPLAM
AK Parti	24,4	59,5	100
CHP	62,1	25,2	100
MHP	45,6	41,8	100
BDP	47,6	28,6	100
Diğer	46,7	43,3	100
ORTALAMA	37,8	44,5	100

Size Göre MİT Krizi Hükümeti Nasıl Etkiledi?

- Hükümet, krizden güçlenerek çıktı
- Hükümet, krizden güç kaybederek çıktı
- Hükümetin durumunda bir değişiklik olmadı
- Fikrim Yok / Cevap Yok

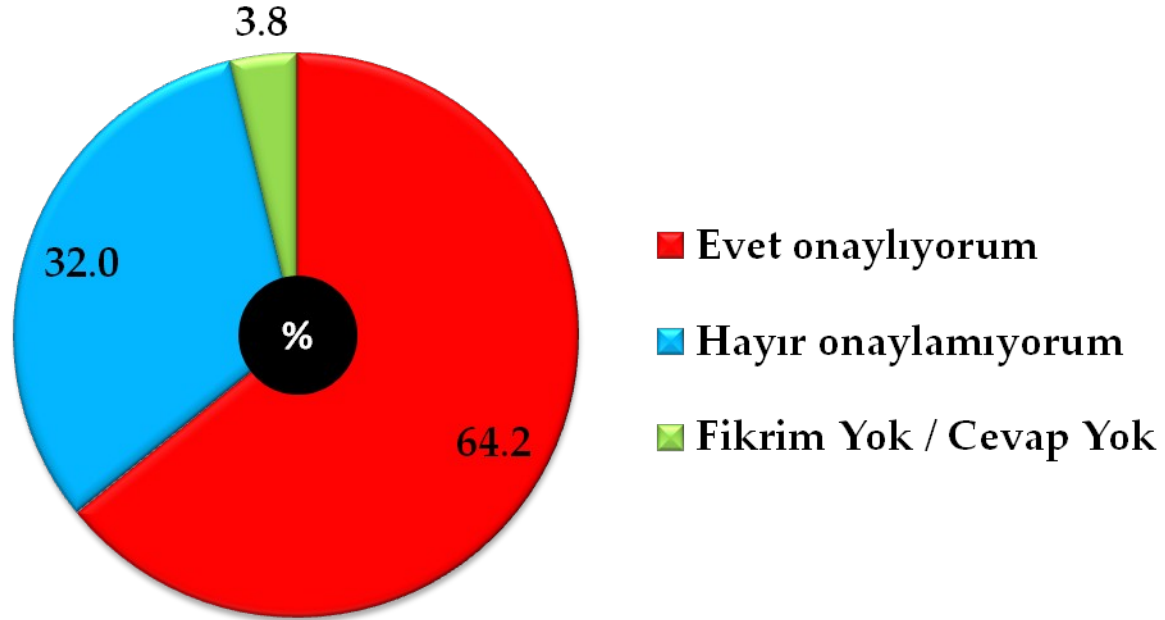
Size Göre MİT Krizi Hükümeti Nasıl Etkiledi?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Hükümet, krizden güçlenerek çıktı	Hükümet, krizden güç kaybederek çıktı	Hükümetin durumunda bir değişiklik olmadı	TOPLAM
AK Parti	20,0	9,3	62,9	100
CHP	8,9	30,4	51,4	100
MHP	24,1	21,5	51,9	100
BDP	4,8	19,0	61,9	100
Diğer	10,0	20,0	60,0	100
ORTALAMA	15,3	17,2	57,4	100

► ALTINCI BÖLÜM
LİDERLERİN GÖREV ONAYI

Genel Olarak Düşündüğünüzde,
Başbakan R. Tayip Erdoğan'ın Başbakanlık Görevini
Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?

**Genel Olarak Düşündüğünüzde,
Başbakan R. Tayip Erdoğan'ın Başbakanlık Görevini
Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?**

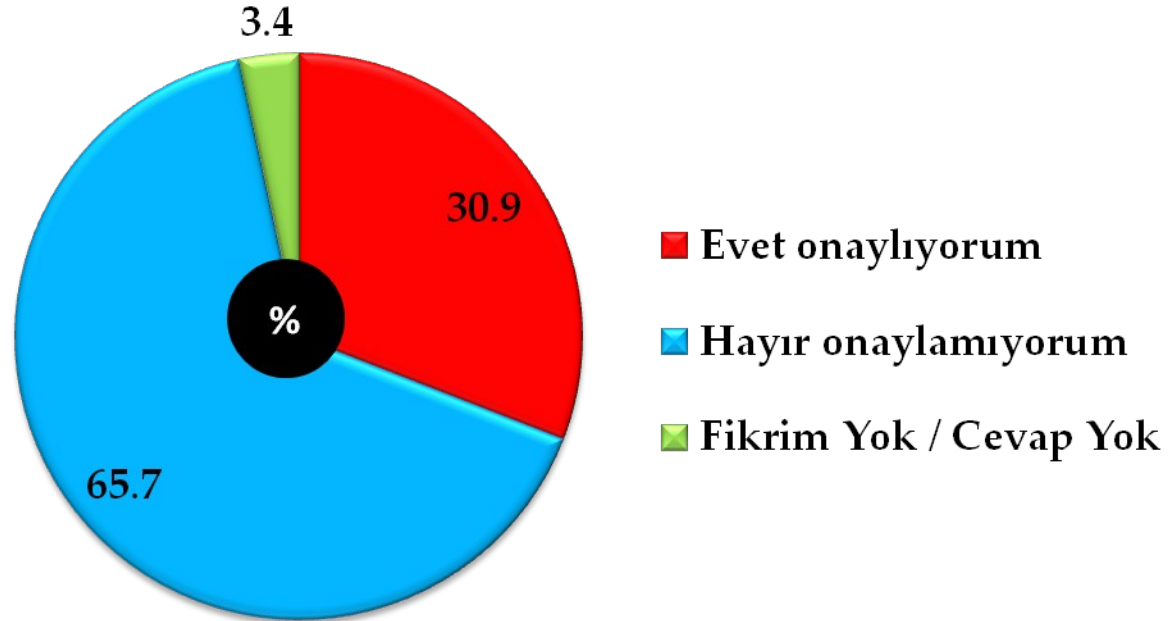
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet onaylıyorum	Hayır onaylamıyorum	TOPLAM
AK Parti	92,2	6,1	100
CHP	26,6	70,6	100
MHP	44,3	50,6	100
BDP	33,3	61,9	100
Diğer	60,0	40,0	100
ORTALAMA	64,2	32,0	100

**Genel Olarak Düşündüğünüzde,
Başbakan R. Tayip Erdoğan'ın Başbakanlık Görevini
Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu %)

	Aralık 2007	Haziran 2008	26 Ocak 2009	Haziran 2009	Ocak 2010	Ocak 2011	Aralık 2011	Nisan 2012
Onaylıyorum	73,7	57,1	55,0	57,5	51,4	57,9	71,1	64,2
Onaylamıyorum	24,7	40,4	40,0	38,1	45,4	29,2	26,9	32,0

Genel Olarak Düşündüğünüzde,
K. Kılıçdaroğlu'nun Ana Muhalefet Partisi Liderliği
Görevini Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?

**Genel Olarak Düşündüğünüzde,
K. Kılıçdaroğlu'nun Ana Muhalefet Partisi Liderliği
Görevini Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?**
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

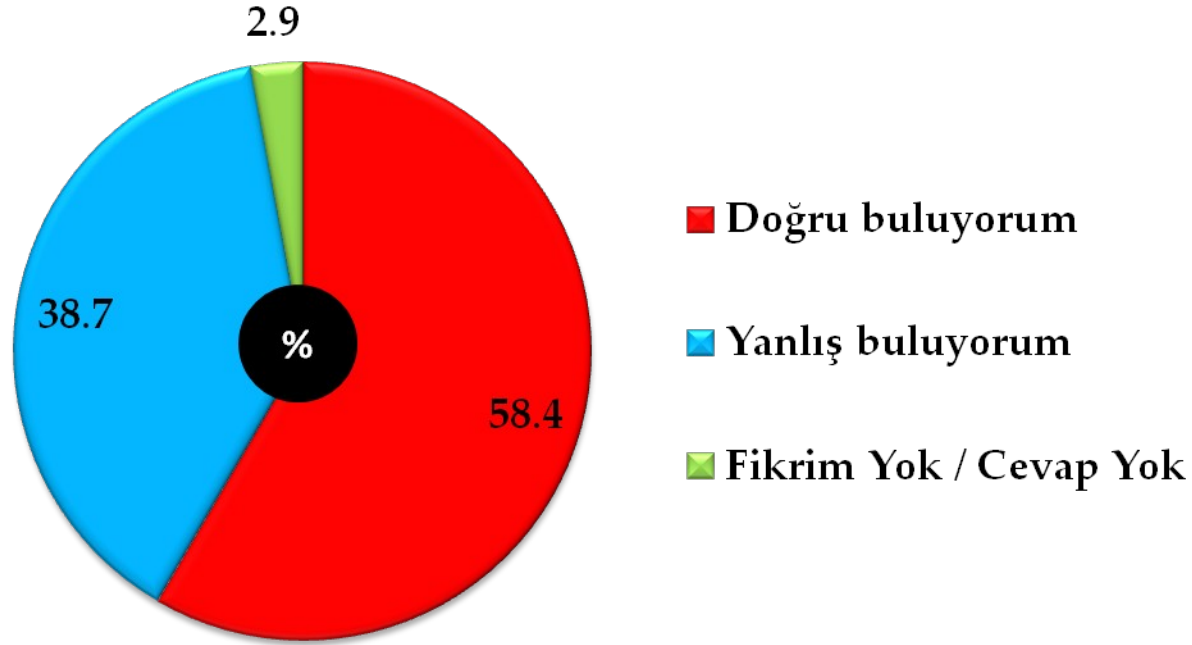
	Evet onaylıyorum	Hayır onaylamıyorum	TOPLAM
AK Parti	12,8	84,3	100
CHP	67,8	30,0	100
MHP	23,4	73,4	100
BDP	38,5	61,5	100
Diğer	18,9	78,4	100
ORTALAMA	30,9	65,7	100

Genel Olarak Düşündüğünüzde,
K. Kılıçdaroğlu'nun Ana Muhalefet Partisi Liderliği
Görevini Yapış Tarzını Onaylıyor musunuz?
(Karşılaştırma Tablosu %)

	<i>D.Baykal</i>					<i>K. Kılıçdaroğlu</i>		
	Aralık 2007	Haziran 2008	26 Ocak 2009	Haziran 2009	Ocak 2010	Ocak 2011	Aralık 2011	Nisan 2012
Onaylıyorum	17,3	17,5	22,3	26,5	25,3	43,4	23,1	30,9
Onaylamıyorum	78,6	78,5	73,8	70,0	72,6	49,9	73,0	65,7

► YEDİNCİ BÖLÜM
GÜNDEM KONULARI İLE İLGİLİ
DEĞERLENDİRMELER

Türkçeyi Öğrenmek Koşuluyla İsteyen Herkesin Kendi Anadilinde Eğitim Alması Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

Türkçeyi Öğrenmek Koşuluyla İsteyen Herkesin Kendi Anadilinde Eğitim Alması Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

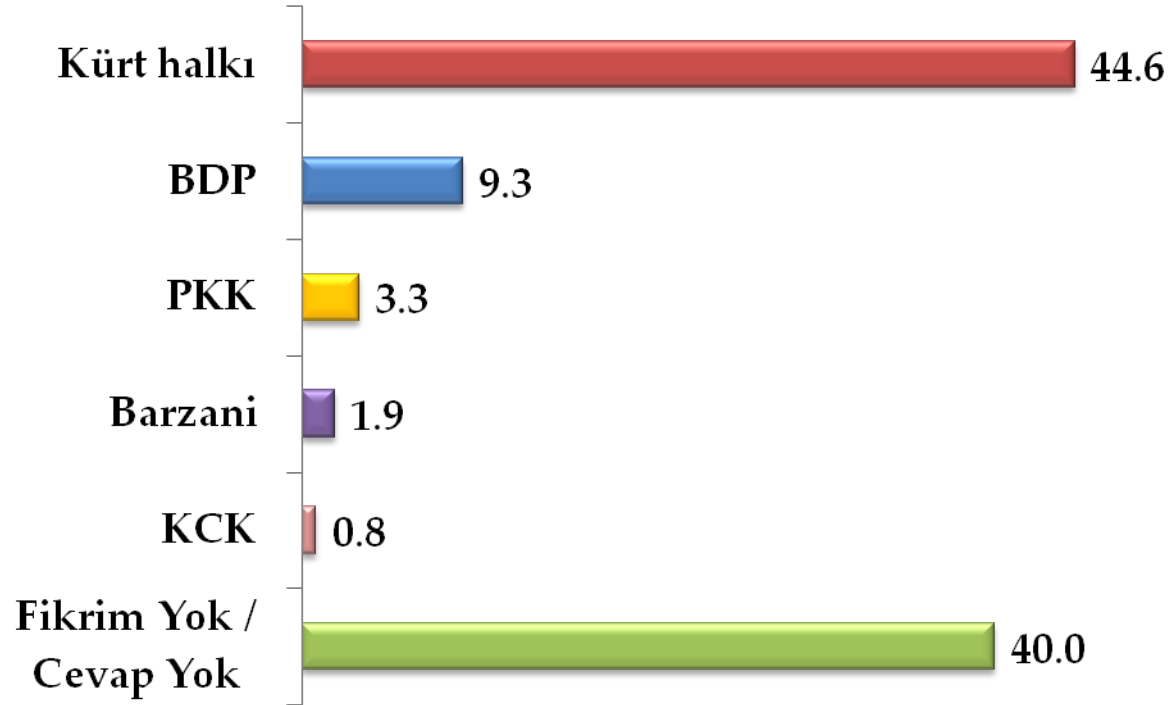
(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Doğru buluyorum	Yanlış buluyorum	TOPLAM
AK Parti	67,9	31,0	100
CHP	49,1	48,4	100
MHP	36,5	61,5	100
BDP	100,0		100
Diğer	70,0	20,0	100
ORTALAMA	58,4	38,7	100

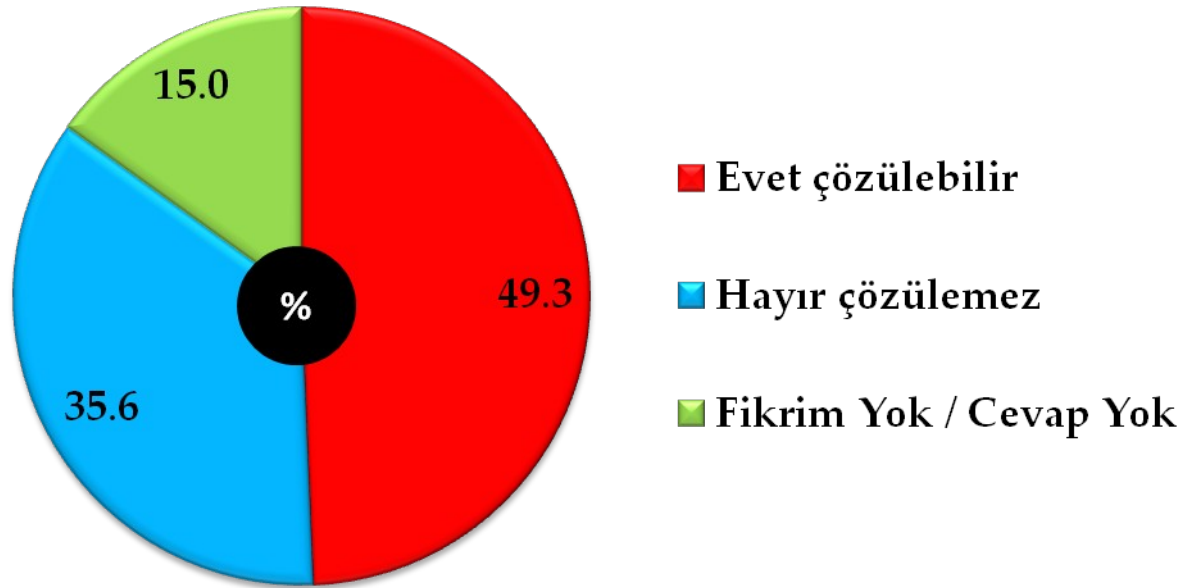
**Türkçeyi Öğrenmek Koşuluyla
İsteyen Herkesin Kendi Anadilinde Eğitim Alması
Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?**
(Karşılaştırma Tablosu%)

	İstanbul Mart 2012	Türkiye Nisan 2012
Evet karşılarım	61,7	58,4
Hayır karşılamam	35,8	38,7

Kürt Sorununu Çözmek İçin Hükümet Kimi Muhatap Almalıdır?

Sizce PKK İle Anlaşmaya Varılmadan Kürt Sorunu Çözülebilir mi?

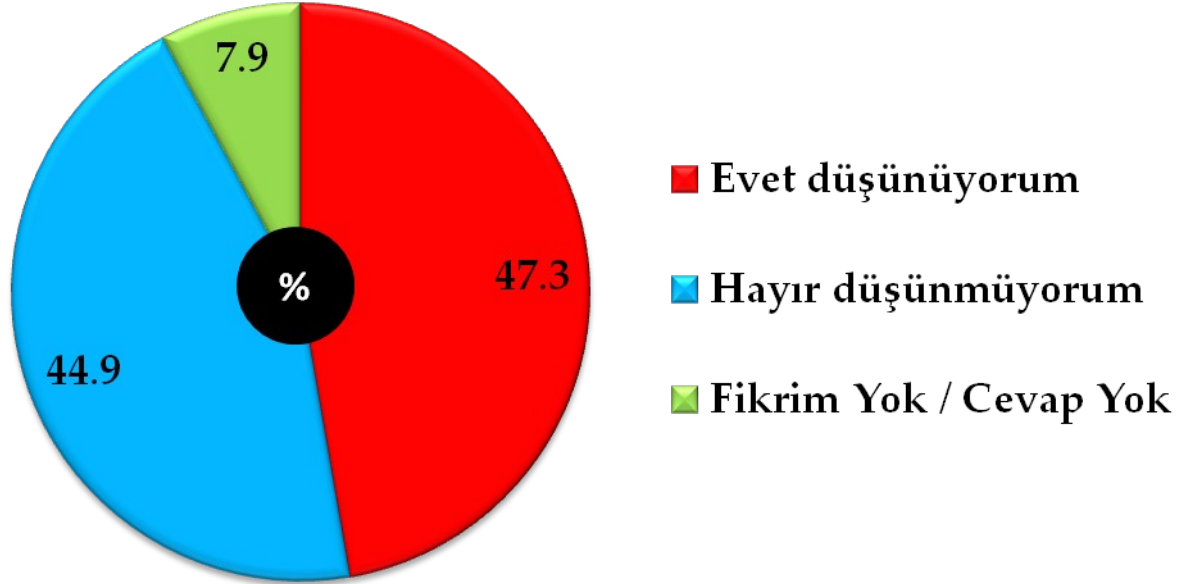

Sizce PKK İle Anlaşmaya Varılmadan Kürt Sorunu Çözülebilir mi?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet çözülebilir	Hayır çözülemez	TOPLAM
AK Parti	49,3	37,3	100
CHP	50,9	39,7	100
MHP	62,8	27,7	100
BDP	23,1	57,7	100
Diğer	59,5	16,2	100
ORTALAMA	49,3	35,6	100

AKP'nin, Hükümete ve Hükümet Politikalarına Yönelik Eleştirilere Fazlaca Sert Karşılık Verdiğini Düşünüyor musunuz?

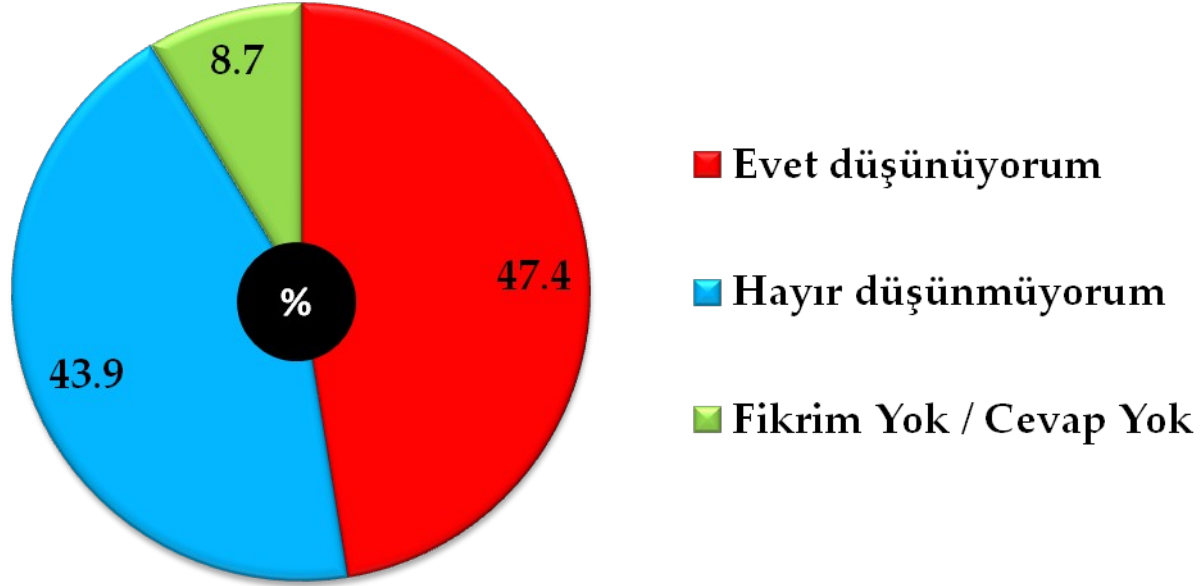

AKP'nin, Hükümete ve Hükümet Politikalarına Yönelik Eleştirilere Fazlaca Sert Karşılık Verdiğini Düşünüyor musunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	36,7	57,6	100
CHP	65,9	29,6	100
MHP	53,2	42,6	100
BDP	73,1	19,2	100
Diğer	45,9	45,9	100
ORTALAMA	47,3	44,9	100

Bu Durumun Demokratik Muhalefeti ve
Basın Özgürlüğünü Sınırladığını
Düşünüyor musunuz?

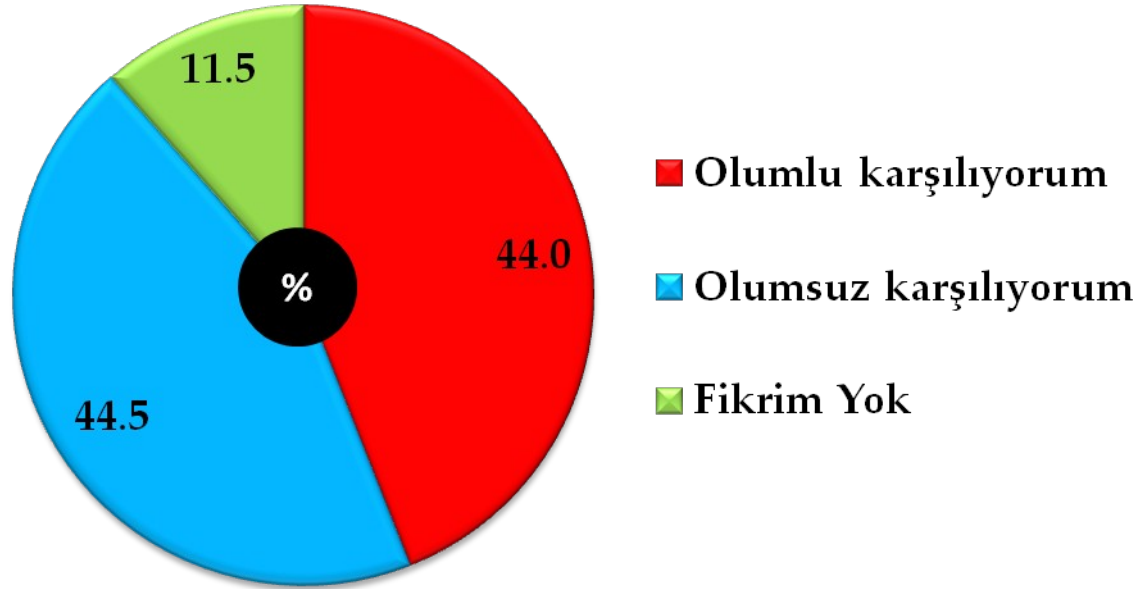

Bu Durumun Demokratik Muhalefeti ve Basın Özgürlüğünü Sınırladığını Düşünüyor musunuz?

(12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet düşünüyorum	Hayır düşünmüyorum	TOPLAM
AK Parti	27,9	63,5	100
CHP	79,8	16,9	100
MHP	60,6	33,0	100
BDP	61,5	26,9	100
Diğer	51,4	45,9	100
ORTALAMA	47,4	43,9	100

Hükümetin Meclis'e Getirdiği 4+4+4 Eğitim Sistemi Reform Yasa Tasarısını Nasıl Karşılıyorsunuz?

Hükümetin Meclis'e Getirdiği 4+4+4 Eğitim Sistemi Reform Yasa Tasarısını Nasıl Karşılıyorsunuz? (12 Haziran Milletvekili Seçiminde Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Olumlu karşılıyorum	Olumsuz karşılıyorum	TOPLAM
AK Parti	69,3	18,5	100
CHP	14,1	82,3	100
MHP	32,3	51,6	100
BDP	27,3	59,1	100
Diğer	33,3	45,8	100
ORTALAMA	44,0	44,5	100

► SEKİZİNCİ BÖLÜM
EN ÇOK BEĞENİLEN ve GÜVENİLEN
SİYASİ PARTİ LİDERİ

En Çok Beğendiğiniz Lider Hangisidir?

(Karşılaştırma Tablosu %)

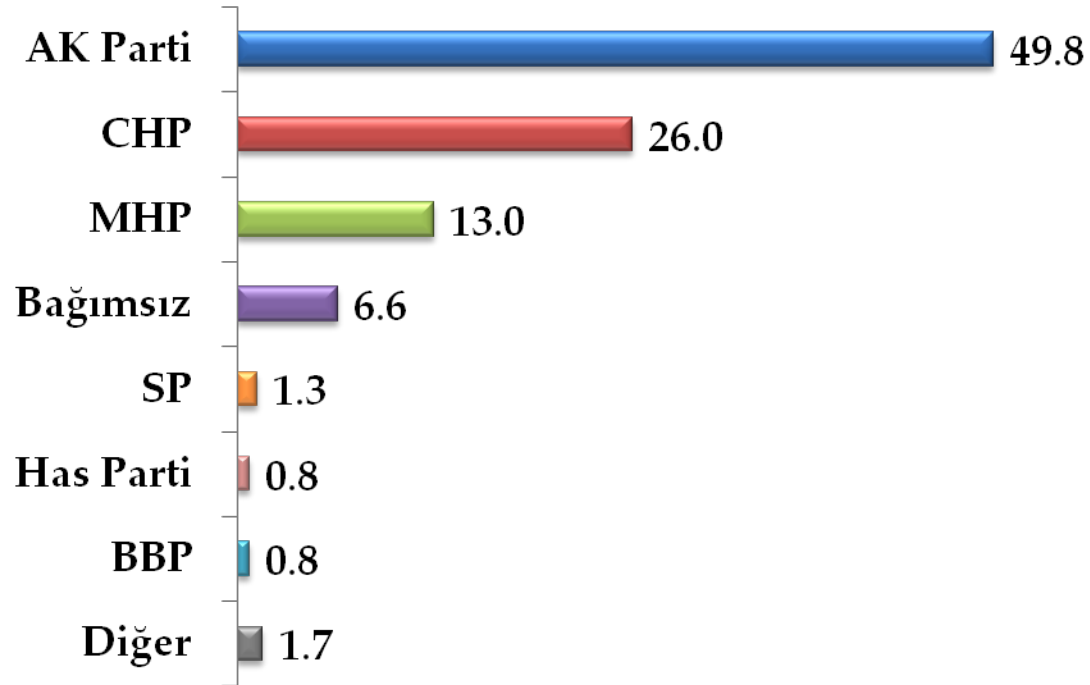
		Türkiye Aralık 2011	Türkiye Nisan 2012
1	R.Tayyip Erdoğan	47,3	40,4
2	Kemal Kılıçdaroğlu	9,0	8,8
3	Abdullah Gül	4,7	3,2
4	Devlet Bahçeli	2,4	2,7

En Çok Güvendiğiniz Siyasi Parti Lideri Hangisidir? (Karşılaştırma Tablosu %)

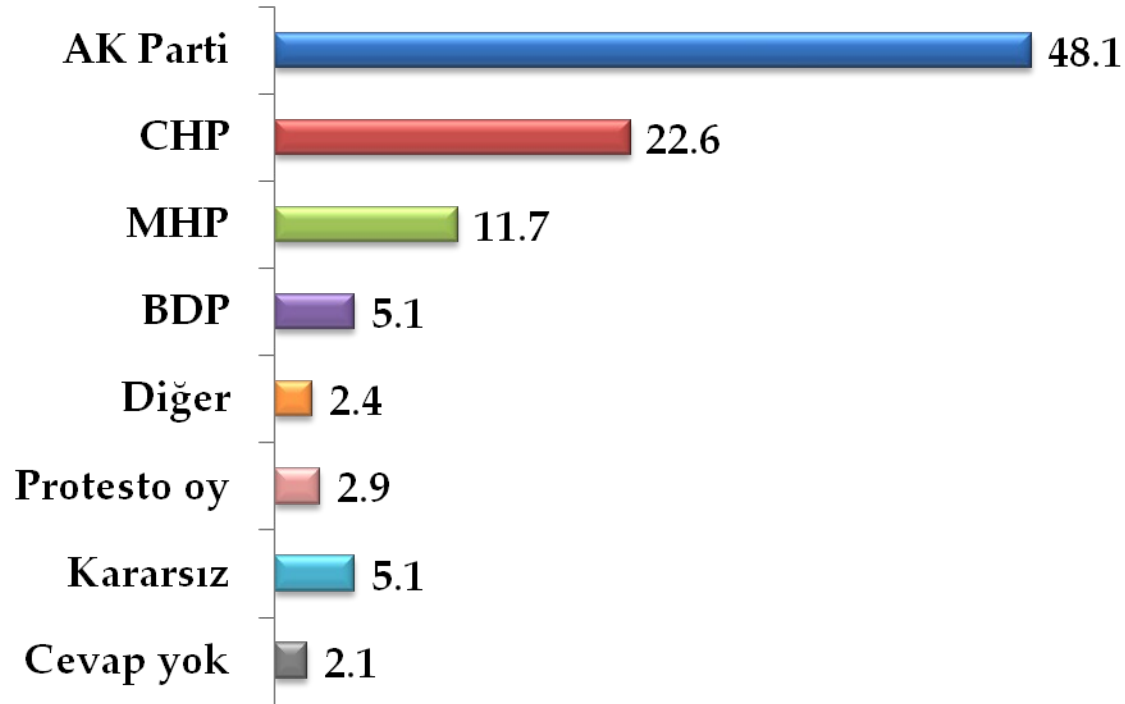
		Türkiye Aralık 2011	Türkiye Nisan 2012
1	AK Parti - R.Tayyip Erdoğan	55,5	42,9
2	CHP - Kemal Kılıçdaroğlu	9,8	13,0
3	MHP - Devlet Bahçeli	5,3	4,7
4	HAS Parti - Numan Kurtulmuş	0,3	1,2
5	BDP - Selahattin Demirtaş	1,0	1,0
6	SP - Mustafa Kamalak	0,1	0,8

► DOKUZUNCU BÖLÜM SİYASAL DURUM

12 Haziran Milletvekili Seçimi (Resmi Sonuç)

Bu Pazar Bir Milletvekili Seçimi Olsa Oyunuzu Hangi Partiye Verirsiniz?

Bu Pazar Bir Milletvekili Seçimi Olsa Oyunuzu Hangi Partiye Verirsiniz?

(Karşılaştırma Tablosu %)

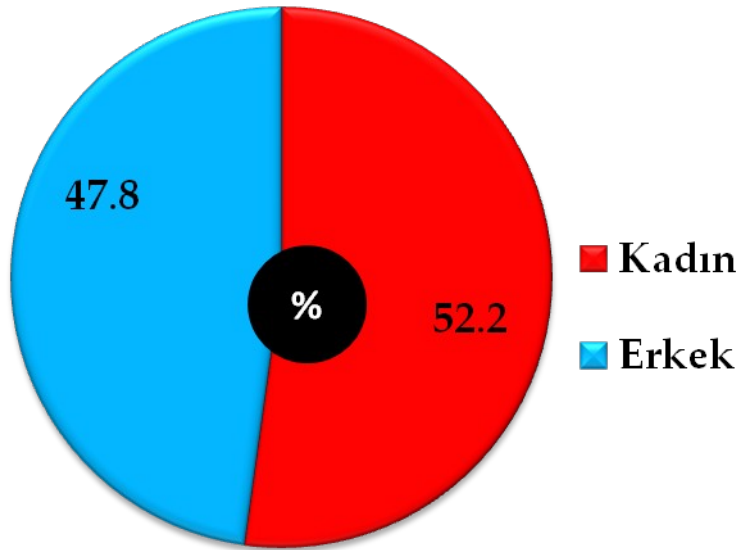
	Türkiye Aralık 2011	Türkiye Nisan 2012
AKP	51,8	48,1
CHP	21,0	22,6
MHP	11,4	11,7
BDP	4,2	5,1
Diğer	2,6	2,4
Protesto Oy	2,2	2,9
Kararsız	4,0	5,1
Cevap Yok	2,8	2,1

► **ONUNCU BÖLÜM**
ARAŞTIRMANIN DEMOGRAFİSİ

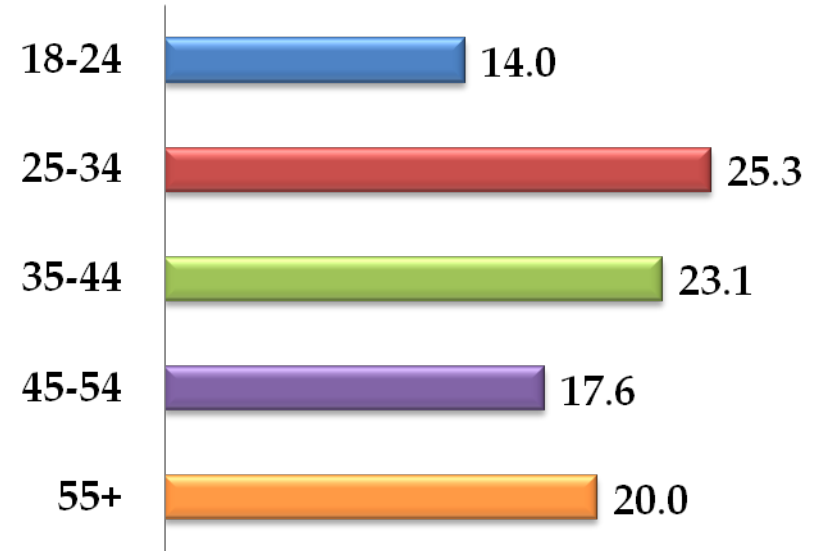
**Kendinizi Aşağıda Sayılan Siyasi Kimliklerden Hangisi
veya Hangileri ile Tanımlamayı Uygun Bulursunuz?**
(Birden Fazla Cevap Alınmıştır.)

		Sayı	Yüzde
1	Atatürkçü	333	21,5
2	Türk milliyetçisi, milliyetçi	276	17,9
3	Demokrat	179	11,6
4	İslamcı	168	10,9
5	Sosyal demokrat	152	9,8
6	Ülkücü	78	5,0
7	Dini muhafazakar	73	4,7
8	Kemalist	66	4,3
9	Ulusalcı	45	2,9
10	Sosyalist	38	2,5
11	Liberal	19	1,2
12	Şeriatçı	11	0,7
13	Kürt milliyetçisi	6	0,4
14	Komünist	4	0,3
15	Diğer	12	0,8
16	Hiçbiri	29	1,9
17	Fikrim Yok / Cevap Yok	57	3,6
	TOPLAM	1546	100

Cinsiyet ve Yaş

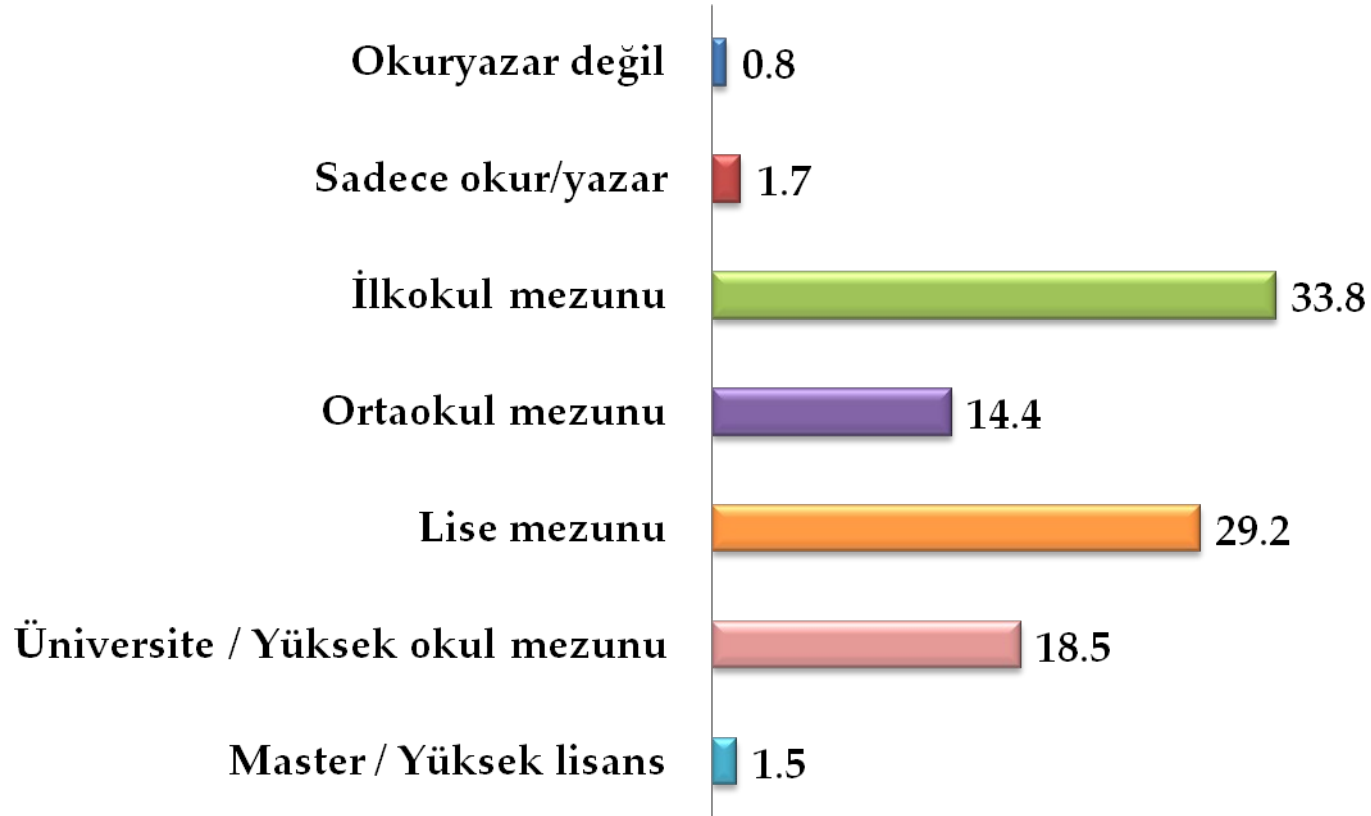

Cinsiyet

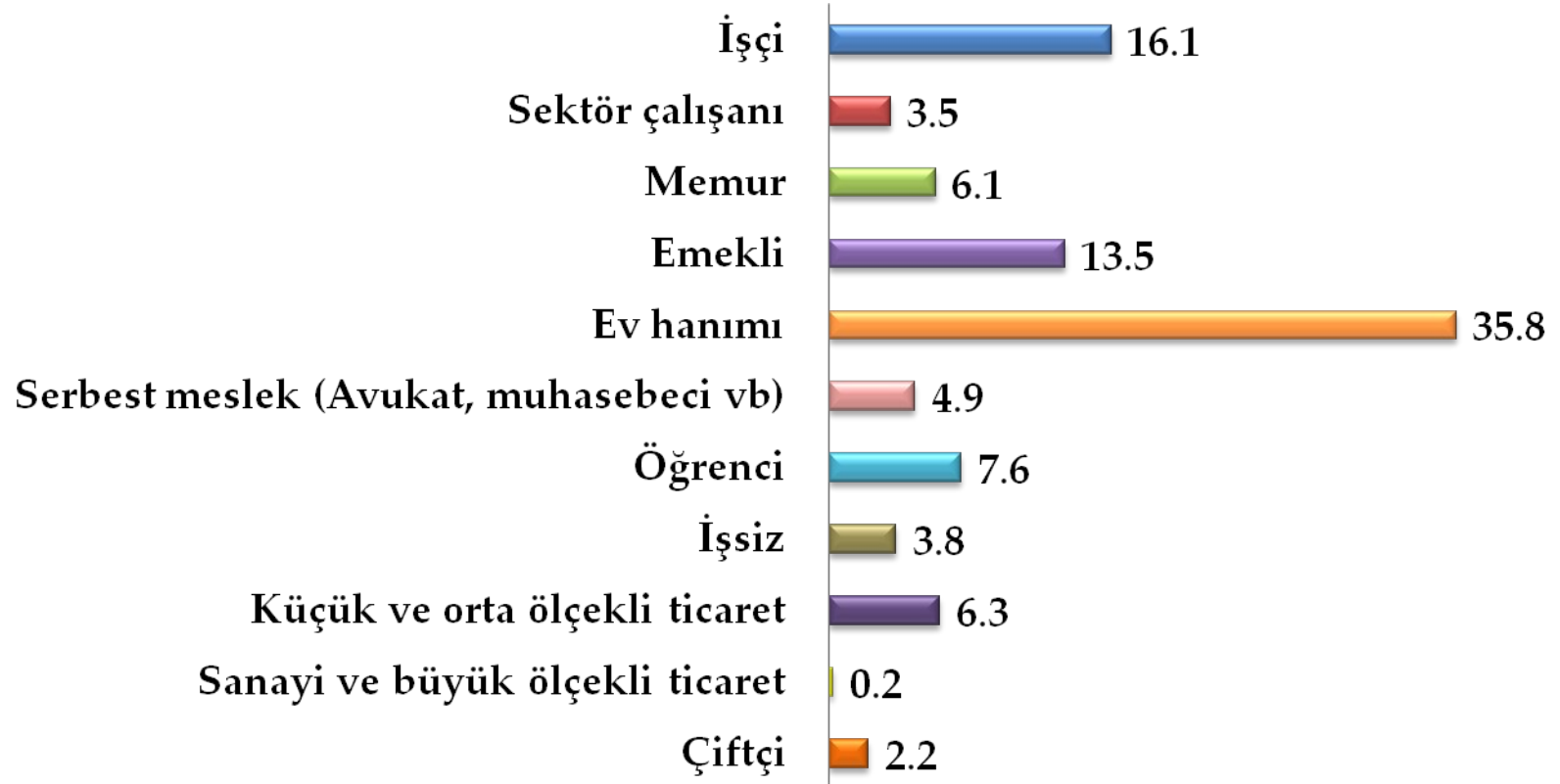

Yaş Grupları

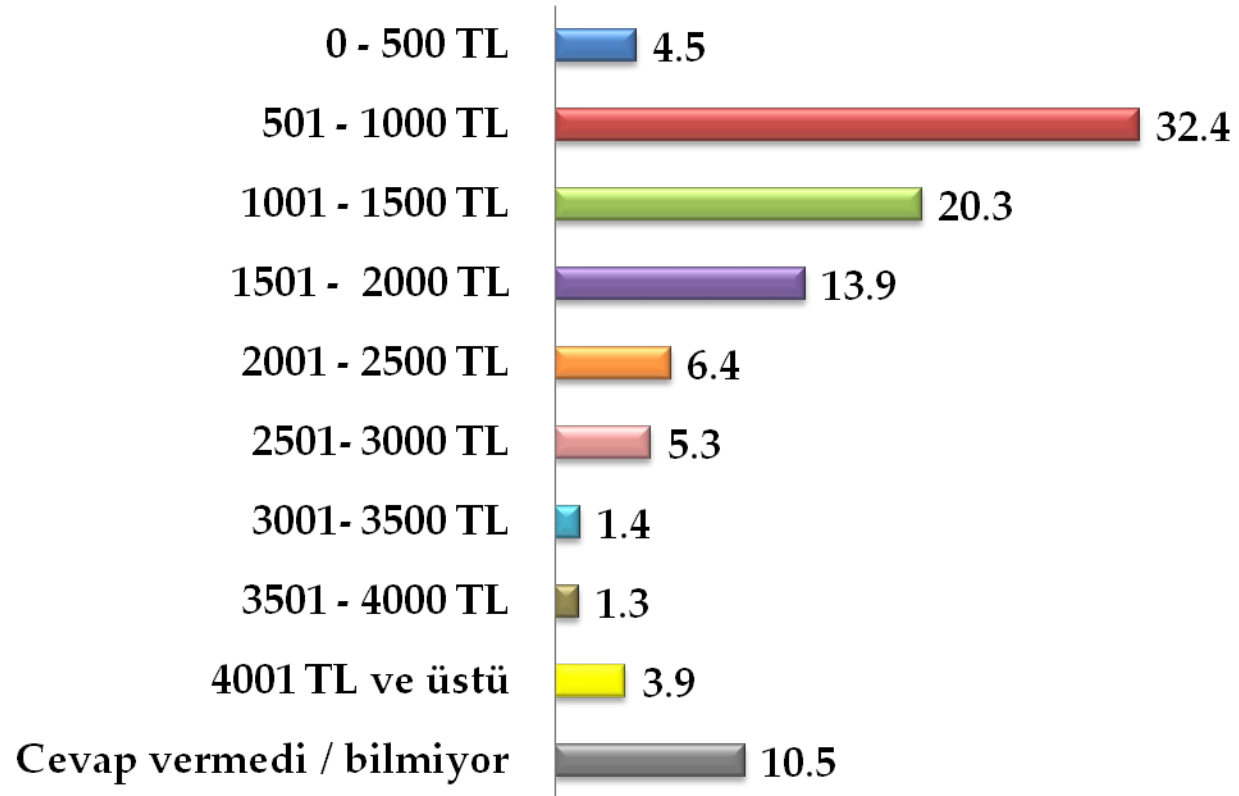
Eğitim Durumu

Meslek

Aylık Gelir

Görüşme Yapılan İller

		Sayı	Yüzde
1	ADANA	29	2,4
2	AĞRI	16	1,3
3	ANKARA	83	6,9
4	ANTALYA	45	3,7
5	BALIKESİR	36	3,0
6	BURSA	65	5,4
7	DENİZLİ	49	4,1
8	DİYARBAKIR	43	3,6
9	ERZURUM	17	1,4
10	GAZİANTEP	35	2,9
11	HATAY	46	3,8
12	İÇEL	30	2,5
13	İSTANBUL	226	18,8
14	İZMİR	67	5,6

		Sayı	Yüzde
15	KASTAMONU	25	2,1
16	KAYSERİ	37	3,1
17	KIRKLARELİ	26	2,2
18	KOCAELİ	56	4,7
19	KONYA	36	3,0
20	MALATYA	27	2,2
21	MANİSA	52	4,3
22	MARDİN	24	2,0
23	SAMSUN	32	2,7
24	TEKİRDAĞ	26	2,2
25	TRABZON	43	3,6
26	VAN	11	0,9
27	ZONGULDAK	22	1,8
	TOPLAM	1204	100

TEŞEKKÜR EDERİZ

